

TREI AMBASADORI LA PALATUL ADMINISTRATIV

■ *Interes constant al diplomației externe pentru județul nostru. Ambasadorii Israelului, Germaniei și Franței au fost primiți de Președintele C.J. Timiș*

paginile **12**

Proiecte pentru rumânii/vlahii din Valea Timocului

pagina **11**

DRUM JUDEȚEAN FINALIZAT

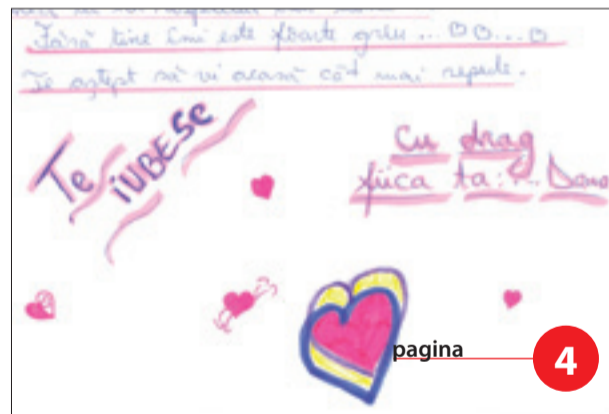
pagina **2**

Cronica expozițiilor la Bastionul Theresia septembrie 2012

pagina **5**

„Scrisoare către părinți” – o inițiativă de suflet

pagina **4**

DECIZII IMPORTANTE LUATE ÎN PLENUL C.J. TIMIȘ

pagina **3**

Busuiocul Remeșean

pagina **6**

Facilități pentru locuitorii din nord-vestul județului

pagina **7**

DUDEȘTII NOI

„Am încercat să ies din tiparul funcției de primar”

pagina **8**

CENEI

„Cred că este o lipsă reală de descentralizare”

pagina **9**

JEBEL

„O corectă prioritizare a obiectivelor de investiții”

pagina **10**

Ghizi pentru promovarea turismului

Un număr de 13 primării din Timiș s-au înscris în proiectul de promovare a turismului intitulat "Încurajarea activităților turistice", finanțat în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) și acum au nevoie de ghizi turistici, dar toate posturile sunt blocate, iar bani pentru salariile acestora nu există. Conform subprefectului Liliana Oneț, problemele sunt la primăriile Fârdea, Coșteiu, Nădrag, Victor Vlad Delamarina, Balinț, Bethausen, Bârna, Satchinez, Pișchia, Găvojdia, Criciova, Belinț și Traian Vuia, unde trebuie să se angajeze cel puțin doi salariați ca agent de turism sau ghid de turism. "Obligația este prevăzută în contractul de finanțare încheiat de autoritățile administrației publice locale, pe Măsura 313. Vom transmite Ministerului Administrației și Internelor problemele acestor primării, în vederea identificării unor soluții, conform prevederilor legale în vigoare", a declarat Oneț.

A.S.

Schimb de 700 de hectare de pădure în județ pentru 6,5 hectare la Pădurea Verde

Primăria Timișoara vrea să reîntră în posesia Pădurii Verzi, situate în partea de nord a orașului, și aflate în proprietatea Romsilva, pentru a extinde Grădina Zoologică.

Municipalitatea oferă la schimb Romsilva aproape 700 de hectare de pădure în satul Criciova de la limita estică a județului, pe care este proprietară, iar aleșii locali au aprobat transferul. "Cei de la Romsilva vor perfecta, în cel mai scurt timp, toată documentația ce-i aparține pentru cele 6,5 hectare de la Pădurea Verde, astfel încât să putem dezvolta Grădina Zoo și toate proiectele legate de extinderea acesteia. Investițiile Romsilva la Pădurea Verde au banii necesari până la

finele anului pentru a realiza cel puțin drumul forestier de promenadă, care să facă legătura între pădure și comuna limitrofă Dumbrăvița", a declarat viceprimarul timișorean, Sorin Grindeanu. Acesta consideră că este mai avantajos pentru Timișoara să aibă un teren în oraș decât la sute de kilometri depărtare, pe care nu-l poate gestiona eficient. Grădina Zoologică din Timișoara se întinde pe o suprafață de 6,5 hectare în prezent și ar urma să fie extinsă cu încă o dată pe atât în urma schimbului de terenuri. De asemenea, Pădurea Verde va deveni o pădure deschisă, cu multe alei, unde timișoreni își pot petrece timpul liber.

H.O.

UN PROIECT NECESAR

Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului implementează un nou proiect în domeniul alimentării cu apă, intitulat „Sistem integrat de reabilitare a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a stațiilor de tratare a apelor potabile și stațiilor de epurare a apelor uzate în localitățile cu o populație de până la 50.000 de locuitori”. C. J. Timiș lucrează în prezent la centralizarea tuturor informațiilor necesare pentru transmiterea acestora la minister.

În 2012, prin programul guvernamental de alimentare cu apă, derulat în

baza HG 577/1997, județului Timiș i-a fost alocată suma de 2.078.800 lei. În program sunt cuprinse următoarele localități: Chevereșu Mare, Becicherecu Mic, Tomnatic, Șag, Otelec, Balinț, Birda, Sacoșu Turcesc, Lovrin, Gottlob, Teremia Mare, Pișchia, Jebel, Bara, Curtea, Criciova, Buziaș (Bacova). De asemenea, drept lucrări noi, mai sunt cuprinse următoarele localități: Giarmata, Saravale, Pesac, Alios, Remetea Mică, Denta, Comeat, Ionel, Sudriaș, Sânmartinu Sârbesc și Voiteg.

J.L.

DRUM JUDEȚEAN FINALIZAT

A fost finalizat drumul care face legătura între Sănnicolau Mare și limita județului Arad, finanțat prin Programul Operațional Regional. În aceste condiții, în această perioadă are loc recepția la terminarea lucrărilor, preconizată să dureze circa 2 săptămâni. Valoarea totală a contractului a fost de 43.332.708 lei din care fondurile europene nerambursabile și guvernamentale sunt de 35.161.913 lei. Scopul proiectului a fost îmbunătățirea infrastructurii de transport rutier prin reabilitarea și modernizarea drumului județean care asigură legătura între orașul Sănnicolau Mare, comunele Periam, Saravale și limita județului Arad, ca și dezvoltarea economico-socială a zonei de nord a județului prin reabilitarea și modernizarea legăturilor directe de transport către principalul pol de dezvoltare din zonă, orașul Sănnicolau Mare.

Realizarea infrastructurii rutiere

a drumului județean DJ 682 limita județ Arad – Periam – Saravale – Sănnicolau Mare, în lungime de 24 km, duce la creșterea gradului de satisfacție a utilizatorilor sistemului de transport, la reducerea costurilor de exploatare a autovehiculelor și ridicarea gradului de utilizare a acestora, la asigurarea legăturilor corespunzătoare pentru traficul rutier între județele Arad și Timiș. Prețul final al produselor tranzitate prin sistem va

fi mult mai scăzut, datorită reducerii cheltuielilor de transport, și se va realiza o mai bună utilizare a forței de muncă prin înalta calificare și o reducere a tendinței de emigrare a acestora. Toate acestea vor atrage companiilor mari și vor stimula investiții ulterioare prin crearea unor condiții optime pentru desfășurarea activităților de producție și servicii specifice.

J. LAVRITS

LitVest 2012

Biblioteca Județeană Timiș a organizat joi, 27 septembrie, în Piața Unirii, cu începere de la ora 21, prima ediție a Festivalului Național de Literatură "LitVest". Festivalul a debutat cu lecturi publice la fântână, sub lumina torțelor purtate de un detașament de pompieri militari, cărora li s-au alăturat și reprezentante ale sexului frumos din cadrul ISU- BANAT, cu sprijinul generalului Mihai Benga, un mare prieten al Culturii în general și al Bibliotecii Județene Timiș în special!

E.V.B.

"Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Periam"

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș, în calitate de beneficiar, a încheiat Contractul de Finanțare cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, în calitate de Autoritate de Management pentru REGIO - Programul Operațional Regional, prin Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest, în calitate de Organism Intermediar pentru POR 2007-2013 pentru proiectul cu titlul „Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Periam”, cod SMIS 18023. Proiectul este co-finanțat de Uniunea Europeană prin REGIO - Programul Operațional Regional, în cadrul Axei prioritare 3 - „Îmbunătățirea infrastructurii sociale” Domeniul major de intervenție 3.2 - „Reabilitarea / modernizarea

/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale”, având o valoare totală de 3.931.850,85 RON și o valoare nerambursabilă de 3.026.859,18 RON.

Prin acest proiect se urmărește: reabilitarea, extinderea și dotarea unui centru nou organizat și administrat în conformitate cu nevoile asistaților, creșterea calității vieții pentru 50 de persoane cu dizabilități neuropsihice, îmbunătățirea calității serviciilor oferite persoanelor cu handicap. Proiectul se află în faza de achiziție a lucrărilor de reabilitare și extindere. Date de contact: tel. 0256-490281/494030, fax. 0256-407066 Adresa: P-ța Regina Maria nr. 3, Timișoara.

S.M.

AUDIENȚE ȘI RELAȚII CU PUBLICUL

Compartimentele de specialitate din aparatul propriu:

- în zilele lucrătoare între orele 10.00 - 14.00;

Registratura Consiliului Județean Timiș

- în zilele lucrătoare între orele 9.00 - 14.00;

Relații cu publicul

- în fiecare zi de luni, între orele 8.00 - 18.30

- în zilele de marți, miercuri, joi și vineri între orele 8.00 - 16.30

Programul de audiențe:

- înscrierea la audiențe se face la Registratura Consiliului Județean Timiș, în fiecare luni, între orele 9.00 și 11.00;

- audiențele propriu-zise la conducerea Consiliului Județean Timiș au loc în fiecare zi de luni, prin rotație (președinte, vicepreședinti și secretar general), începând cu ora 12.00.

R. H.

Comisiile Consiliului Județean Timiș

A. COMISIA ECONOMICĂ

PREȘEDINTE: GHEORGHE BOLOGA - USL (PNL)

SECRETAR: CĂTĂLIN TIUCH - USL (PSD)

MEMBRI: ION DAVIȚOIU - USL (PC), PETRU JURAVLE - PP-DD, TIBERIU LELESCU - PDL, AUREL LĂZUREANU - USL (PSD), POMPILIU STANCIU - USL (PC)

B. COMISIA DE URBANISM, AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI LUCRĂRI PUBLICE

PREȘEDINTE: MARCEL MIHOC - USL (PSD)

SECRETAR: COSMIN COSTA - USL (PNL)

MEMBRI: LIVIU COCEAN - USL (PNL), DORIN CUTU - PDL, MIHĂIȚĂ BOJIN - PDL, IOAN SZATMARI - USL (PSD), DAN PLAVOȘIN - USL (PSD)

C. COMISIA PENTRU CULTURĂ, ÎNVĂȚĂMÂNT, TINERET ȘI SPORT

PREȘEDINTE: ADRIAN NEGOIȚĂ - USL (PSD)

SECRETAR: ADRIAN PĂȘCUTĂ - USL (PNL)

MEMBRI: MARIN POPESCU - PDL, NICOLAE BITEA - PDL, ADRIAN PAU - USL (PSD)

D. COMISIA PENTRU SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

PREȘEDINTE: LIVIU BORHA - USL (PNL)

SECRETAR: GABRIELA CRĂCIUNESCU - USL (PSD)

MEMBRI: BIANCA GAVRILIȚĂ - USL (PSD), GEORGETA AURELIA RUS - PDL, PAUL MOLDOVAN - PDL

E. COMISIA PENTRU ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

PREȘEDINTE: ADRIAN DIACONU - PP-DD

SECRETAR: TRAIAN STANCU - USL (PC)

MEMBRI: SORIN SUPURAN - USL (PNL), ILIE BERTEA - PP-DD, MARIUS MARTINESCU - PDL

F. COMISIA PENTRU RELAȚII ȘI COOPERARE INTERNĂ ȘI EXTERNĂ:

PREȘEDINTE: ALAIN RUS - PDL

SECRETAR: OANA GAITA - PDL

MEMBRI: FLORIAN ZANFIR - PP-DD, SORIN COCIOBEA - PDL, MIHAI RITIVOIU - USL (PSD)

CJT

AGENDĂ IMIȘ

Publicația „Agendă C.J.T.” este supliment al Monitorului Oficial al Consiliului Județean Timiș. Apare în baza O.G. nr. 75 din 28.08.2003

Colegiul de redacție:
Oana Chira, Răzvan Hrenoschi,
Jana Lavrits, Smaranda Marcu,
Bogdan Nădăștean, Alina Sabou, Ada Marincu,
Petru Vasile Tomoiagă, Monica Varga

FOTO: Constantin Duma (Agerpres)

Prepress & tipar: Artpress
Corectură - BT: Sorin Păunescu
Consilier Editorial: Dinu Barbu

ISSN: 1842-323X

Redacția: Timișoara,

Strada Regina Maria nr. 3

Telefon: 0256/406 330,

0256/406 401, 0721/531 379

e-mail: agenda.cjtimis@gmail.com

www.cjtimis.ro

C.J. Timiș sprijină apariția revistei Bibliotecii Județene Timiș, "LUMEA CĂRȚII" și a periodicele "AGORA-școală și interculturalitate în DKMT"

DECIZII IMPORTANTE LUATE ÎN PLENUL C.J. TIMIȘ

În data de 26 septembrie, la sediul Palatului Administrativ a avut loc ședința ordinară a Consiliului Județean Timiș, cu următoarea ordine de zi: 1. Întrebări, interpelări. 2. Proiect de hotărâre privind aprobarea bugetului rectificat al Județului Timiș pe anul 2012. 3. Proiect de hotărâre privind repartizarea unor sume pentru echilibrarea bugetelor locale pe anul 2012. 4. Proiect de hotărâre pentru modificarea Hotărârii CJT nr. 24/2012 privind aprobarea Acordului de parteneriat cu Municipiul Timișoara și Comuna Dumbrăvița pentru proiectul „Extindere rețea troleibuz Dumbrăvița”. 5. Proiect de hotărâre pentru modificarea Hotărârii CJT nr. 39/2012 privind propunerea de aprobare a proiectului „Extindere rețea troleibuz Dumbrăvița”, a documentației tehnico – economice și analizei cost – beneficiu a investiției. 6. Proiect de hotărâre pentru modificarea Hotărârii CJ Timiș nr. 91/2011 privind aprobarea proiectului de investiție “Valorificarea potențialului turistic transfrontalier incluzând piste de cicloturism de-a lungul râului Bega, în aval de Timișoara”. 7. Proiect de hotărâre privind aprobarea dezmembării unui teren în suprafață de 60 ha pentru realizarea obiectivelor de investiție „Parc tehnologic pentru energie alternativă Timișoara” și “Parc fotovoltaic pentru producție energie a județului Timiș”. 8. Proiect de hotărâre privind aprobarea modificării convenției nr. 8286/2009. 9. Proiect de hotărâre privind aprobarea ocupă-

rii zonei drumului județean 591 la km 27+050 stânga de către SC “Teracenei”, SRL Timișoara. 10. Proiect de hotărâre pentru modificarea art. 1, lit. a) din Hotărârea Consiliului Județean Timiș nr. 24/2011 privind stabilirea unor măsuri pentru spațiile care fac obiectul contractelor suspendate pe durata reabilitării Bastionului „Theresia” Timișoara. 11. Proiect de hotărâre privind aprobarea trecerii unei construcții din domeniul public în domeniul privat al județului Timiș în vederea demolării. 12. Proiect de hotărâre privind prelungirea dării în folosință gratuită a unor bunuri imobile din proprietatea publică a județului Timiș către unele instituții publice. 13. Proiect de hotărâre privind prelungirea dării în administrare a imobilului situat în orașul Gătaia, str. Carpați nr. 106/a. 14. Proiect de hotărâre privind prelungirea dării în folosință a unor autovehicule. 15. Proiect de hotărâre pentru completarea Normativului privind dotarea cu autovehicule și consumul lunar de carburanți. 16. Proiect de hotărâre privind modificarea “Programului de transport județean de persoane prin curse regulate pentru perioada 01.07.2008 - 30.04.2013”. 17. Proiect de hotărâre privind aprobarea atribuirii licențelor de traseu pentru efectuarea transportului public de persoane prin curse regulate speciale unor operatori de transport rutier. 18. Proiect de hotărâre privind modificarea componenței Comisiei paritare pentru asigurarea propu-

nerilor de atribuire a serviciului de transport public de persoane prin servicii regulate și de atribuire a licențelor de traseu. 19. Proiect de hotărâre privind arondarea comunei Dudeștii Noi la Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor Dudeștii Noi. 20. Proiect de hotărâre privind desemnarea reprezentantului județului Timiș în Adunarea generală a „Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Vest pentru Managementul Situațiilor de Urgență - ADIVEST”. 21. Proiect de hotărâre privind desemnarea reprezentantului județului Timiș în Adunarea generală a „Asociației pentru Managementul Energiei Timiș”. 22. Proiect de hotărâre pentru aprobarea modificării și completării componenței Comisiei Tehnice de Amenajare a Teritoriului și Urbanism a județului Timiș. 23. Proiect de hotărâre pentru modificarea Organigramei și Statului de funcții ale Direcției pentru Administrarea Drumurilor și Podurilor Județene Timiș. 24. Proiect de hotărâre privind constituirea unei Comisii speciale pentru analiza Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Județean Timiș și formularea de propuneri pentru modificarea și completarea acestuia. 25. Proiect de hotărâre privind desemnarea reprezentanților Consiliului județean Timiș în Comitetul de organizare pentru constituirea Autorității Teritoriale de Ordine Publică a județului Timiș, respectiv a membrilor ATOP. 26. Proiect de hotărâre privind desemnarea re-

prezentanților Consiliului județean Timiș în adunările generale ale unor societăți comerciale la care județul Timiș este acționar, și propunerea de numire a reprezentanților în consiliile de administrație ale acestora. 27. Proiect de hotărâre privind modificarea componenței Comisiei de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Timiș și a Regulamentului de organizare și funcționare al acesteia. 28. Proiect de hotărâre privind numirea reprezentanților Consiliului Județean Timiș în Consiliile de Administrație ale unor unități spitalicești din județul Timiș. 29. Proiect de hotărâre privind desemnarea reprezentanților Consiliului Județean Timiș în consiliile de administrație ale unităților de învățământ special. 30. Diverse.

Punctele 28 și 29, respectiv proiectul de hotărâre privind numirea reprezentanților Consiliului Județean Timiș în Consiliile de Administrație ale unor unități spitalicești din județul Timiș și cel privind desemnarea reprezentanților Consiliului Județean Timiș în consiliile de administrație ale unităților de învățământ special au fost scoase de pe ordinea de zi, fiind amânate pentru ședința ordinară a CJ Timiș din luna octombrie 2012.

În schimb, pe ordinea de zi a fost inclus proiectul de hotărâre privind aprobarea Monografie economice-militare a județului Timiș.

J.L.

ȘCOLI TIMIȘENE LA ÎNCEPUT DE AN ȘCOLAR

Președintele C.J. Timiș, Titu Bojin, și inspectorul școlar general dr. Cornel Petroman, au vizitat cu câteva zile înainte de începerea anului școlar 2012/2013 mai multe școli timișene pentru a vedea cât de pregătite sunt aceste instituții pentru a-și primi așa cum se cuvine elevii. Situația rețelei de învățământ din județul Timiș a fost și este o preocupare majoră a autorităților județene, mai ales că sunt probleme care trebuie încă rezolvate. Printre acestea ar fi lipsa apei potabile în anumite școli, a racordării acestora la rețeaua de apă potabilă, dar și faptul că există școli care se află cu diverse lucrări de reparații neterminate din lipsa fondurilor. Aici lucrurile urmează să se îndrepte, ca urmare a deciziei C.J. Timiș de a aloca 29 de milioane de lei pentru achitarea

în curs de retrocedare. O altă situație neplăcută este și aceea că din cele peste 600 de școli din județul Timiș peste 80 sunt clădiri revendicate, ceea ce împiedică investițiile! Astfel, în comuna Becicherecul Mic, (director Delia Cian) școala funcționează într-un imobil retrocedat Bisericii Romano-Catolice, așa că autoritățile locale vor depune eforturi pentru ridicarea unei

Comuna Lovrin are o școală la standardele cerute, dar există o stare de tensiune între directorul școlii, Claudia Hodorog, și primarul comunei, Vasile Graur. Președintele C.J. Timiș, Titu

Bojin, a sfătuit cele două părți să treacă peste neînțelegeri în folosul comunității de elevi și de părinți.

În orașul Sănnicolau Mare, școala vizitată de reprezentanți autorităților județene, Școala cu clasele I-VIII nr. 1 (director Maria Vlad), s-a prezentat bine pregătită pentru noul an școlar. O problemă sesizată de președintele Titu Bojin a fost aceea a numărului mare de dascăli navetiști care fac naveta Timișoara - Sănnicolau Mare și retur, aproape 140 de kilometri zilnic! Cât privește situația celor 38 de microbuze școlare din județul Timiș cu care se face transportul școlar, acestea vor date ”în proprietatea și responsabilitatea primăriei unde acestea funcționează”, după cum a precizat președintele Consiliului Județean.

Cornel TODOR
Foto: Agerpres

cheltuielilor cu reparațiile, aceasta prin rectificarea bugetară din luna septembrie.

Un alt neajuns este și cel al imobilelor care fac obiectul unor litigii, fiind

școli noi, prevăzute cu opt săli de clasă și două laboratoare dotate corespunzător și care ar urma să fie dată în folosință în cursul anului 2013, în opinia primarului din Becicherecul Mic, Raimond Rusu.

Acțiuni în contencios pentru delimitarea hotarelor localităților

Instituția Prefectului a înregistrat la instanța de contencios administrativ 26 de acțiuni prin care s-a solicitat instanței pronunțarea unor hotărâri prin care să se stabilească limita de hotar între unitățile administrativ-teritoriale în litigiu. Din cele 26 de acțiuni, 25 reprezintă cereri pentru stabilirea hotarului între unități administrativ-teritoriale din cadrul județului și una între județele Timiș și Arad, respectiv între comuna Secaș (județul Timiș) și comuna Șistarovăț (județul Arad).

La începutul lunii septembrie, prin Ordin al prefectului județului Timiș, s-au constituit comisii de mediere a divergențelor la nivelul unităților administrativ-teritoriale ale județului. În urma medierilor, un număr de 25 de diferende între unități administrative teritoriale din Timiș nu au putut fi rezolvate, urmând să se pronunțe instanța de contencios administrativ. Este vorba de stabilirea limitelor de hotar între: Giuvăz - Foeni, Giuvăz - Otelec, Jebel - Voiteg, Ciacova - Voiteg, Giuvăz - Ciacova, Pădureni - Parța, Parța - Peciu Nou, Racovița-Buziaș, Ghilad -Voiteg, Comloșu Mare - Teremia Mare, Deta - Denta, Mașloc - Bogda, Criciova -Găvojdia, Coșteiu - Lugoj, Criciova - Lugoj, Saravale - Sănnicolau Mare, Orțișoara - Satchinez, Secaș - Ghizela, Giarmata - Sănanndrei, Margina - Curtea, Tomnatic - Gottlob, Giarmata - Ghiroda, Giarmata - Dumbrăvița, Dudeștii Noi - Săcălăz, Becicherecu Mic - Săcălăz.

„Conform legislației în vigoare, aceste delimitări trebuie făcute având în vedere că fiecare unitate administrativ-teritorială trebuie să știe limitele pentru accesarea de fonduri, pentru a ști exact suprafața agricolă a fiecărei localități și pentru a nu exista divergențe atunci când se restituie proprietățile. Această situație exista dinainte. Acum doi ani au mai existat astfel de medieri, iar o parte din probleme s-au rezolvat. O parte dintre localități nu au ajuns atunci la un acord. Agenția Națională pentru Cadastru a dat o lege care impune să se stabilească foarte clar delimitarea dintre localități. Instanțele de judecată se vor pronunța pe aceste probleme”, a precizat subprefectul Liliana Oneț.

S.I.

„Alege-ți eroul” .... pentru copiii din centrele de ocrotire

Dincolo de nevoile de bază ale omului, educația spirituală joacă, la rândul ei, un rol important în formarea noastră ca persoane, în echilibrul psihologic și emoțional al fiecărei persoane. Pornind de la această premisă și dorind să aducă o schimbare în bine în viața unor copii din centrele de plasament, Biserica Baptistă „Harul” din Lugoj a organizat, în această vară, o tabără tematică la Surduc. Câteva zeci de copii din mai multe centre de plasament au avut, astfel, ocazia să se întâlnească și să discute despre spiritualitate și, totodată, să se relaxeze și să ia parte la diverse activități sportive, educative și culturale.

Tabăra „Alege-ți eroul” a suscitât interesul și imaginația copiilor prezenți. Fiecare copil a fost invitat să-și aleagă un personaj din Biblie – un personaj cu care el crede că seamănă sau cu care ar dori să semene. Pentru a afla mai multe despre aceste personaje, copiii au studiat anumite capitole și povești despre religie și spiritualitate. Au fost călăuziți, în acest demers, de un grup de tineri educatori și profesori voluntari, membri ai comunității baptiste din Lugoj și din alte localități. La final, alegerile lor au fost foarte diversificate, dar, totodată, bine motivate.

„Mie mi-a plăcut foarte mult în tabără pentru că am cunoscut și alți copii și oameni. Am învățat multe din Biblie și mi l-am ales erou pe Isus. Mă bucur că am participat la această tabără și îmi doresc să merg și anul viitor dacă se va mai organiza”, ne-a mărturisit Ilie.

La rândul ei, Dorina, o adolescentă dintr-un centru lugojean, ne-a spus: „Am întâlnit în tabără mulți tineri cu care m-am simțit foarte bine.

Mi-au plăcut dezbaterile pe teme legate de „Alege-ți eroul”, iar eroul ales de mine a fost David.”

Dacă prima parte a zilei era alocată studiului, după amiaza era rezervată concursurilor sportive (atletism, fotbal, diferite jocuri), iar seara – poveștilor în jurul focului de tablă, jocului de șah, cântecelor de tabără.

Au fost zile frumoase, bogate în experiențe, în care copiii au descoperit că este plăcut să înveți lucruri noi.... chiar și în vacanță.

Smaranda MARCU

Elena PETROVICI

„Scrisoare către părinți” – o inițiativă de suflet

Conform statisticilor și datelor primite de la majoritatea primăriilor din Timiș, 1500 de copii din județul nostru se află în situația tristă de a avea unul sau ambii părinți plecați la muncă în străinătate. O cifră mică, în comparație cu numărul copiilor aflați în aceeași situație în alte județe (la nivelul întregii țări vorbim de aproximativ 85.000 de copii, conform datelor oferite de Direcția Protecția Copilului din cadrul MMFPS, pe site-ul <http://www.copii.ro>) ... Însă o cifră mare dacă luăm în calcul trauma emoțională prin care trec mulți dintre acești copii, durerea pe care o poartă în ei pentru că sunt nevoiți să crească departe de părinți, să se matureze, adeseori, înainte de vreme. Copiii rămași singuri acasă reprezintă o realitate a zilelor noastre, transformându-se într-o categorie aparte de copii – unii care cunosc, mai mult sau mai puțin, siguranța și confortul financiar, dar care se confruntă cu tristețea, deprimarea, uneori chiar cu dezechilibre emoționale.

Pentru a veni în sprijinul lor și pentru a-i ajuta să depășească mai ușor aceste probleme emoționale, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș a avut inițiativa implicării acestor copii în scrierea unor scrisori către părinții plecați în străinătate. Copiii cu părinți plecați în străinătate din județul Timiș au fost invitați, prin intermediul unor adrese transmise tuturor primăriilor din județ, să-și scrie gândurile/mesajele către părinții lor sau să realizeze un desen. Toate aceste creații urmează a fi reunite în cadrul unei broșuri cu mare încărcătură emoțională – „Scrisoare către părinți”. După ce broșura va fi tipărită, fiecare copil va primi câte un exemplar și, totodată, vom transmite primăriilor un link către site-ul DGASPC Timiș de unde va putea fi descărcată varianta electronică a publicației.

Aproape o sută de copii, din 12 localități ale județului, au răspuns invitației noastre și au așternut pe hârtie gândurile lor către cei dragi. Din toate scrisorile și desenele primite răzbate dorul de părinți, dorința de a-i avea aproape mai des, de a petrece mai multe clipe frumoase alături de mama și de tata. În plus, chiar

dacă sunt recunoscători pentru darurile primite, cei mai mulți copii au recunoscut că apropierea de părinți este mai importantă decât orice cadou material. Pentru ei, cel mai important dar sunt părinții, familia reunită....

Chiar dacă prin această inițiativă inedită nu am reușit să le aducem părinții acasă, sperăm că această broșură, poveștile acestor copii vor reuși să sensibilizeze societatea în care trăim cu privire la situația acestei categorii aparte de copii, cea ai căror părinți sunt plecați să lucreze în străinătate.

Smaranda MARCU

Bun rămas, vacanță!

Ziua de 7 septembrie 2012 a fost, în mod cert, una deosebită pentru circa 140 de copii din centrele de plasament timișene. Aceasta deoarece Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș, prin Centrul de Plasament pentru Copilul cu Dizabilități Receaș a organizat, în această zi, cea de-a treia ediție a manifestării „Bun rămas, vacanță”.

În prima parte a zilei, copiii, proveniți din centrele de plasament din

Receaș, Timișoara, Lugoj și Găvoajdia, s-au întrecut în cadrul mai multor ateliere tematice. Ei au avut de ales între: fotbal, rummy, darts, ping-pong, nu te supăra frate, desen/pictură/colaj.

Dacă băieții au preferat jocurile sportive (fotbal, ping-pong și darts), fiecare încercând să arate cât este de bun și cât de bine stăpânește anumite tehnici, fetele, alături de copiii mai mici, au ales atelierul în care și-au

putut pune în valoare abilitățile manuale (pictură, colaj, desen), precum și cele în care s-au jucat jocuri distractive (Nu te supăra frate și rummy).

La finalul competițiilor, cei mici și cei mari au participat la un picnic, după care a urmat premiarea câștigătorilor. Ziua a continuat cu activități cultural-distractive destinate tuturor copiilor. Acțiunea, găzduită de centrul din Receaș, a fost susținută de doamna Mechtild Gollnick și de Asociația Tim-Philanthropy.

Smaranda MARCU

Premieră:

Școală ortodoxă românească în Arhiepiscopia Timișoarei

Joi, 6 septembrie 2012, a avut loc la Timișoara deschiderea oficială a Școlii „Antim Ivireanul”, prima școală ortodoxă din Timișoara, cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Nicolae, Mitropolitul Banatului. La eveniment au luat parte reprezentanți ai Centrului eparhial, ai Inspectoratului Școlar Județean, ai Universității de Vest din Timișoara, prefectul Eugen Dogariu, viceprimarul Sorin Grindeanu, preoți din Arhiepiscopia și părinți ai copiilor înscriși la această școală. Este vorba de un binevenit proiect al Arhiepiscopiei Timișoarei desfășurat în colaborare cu Asociația „Prologos” (președinte Ciprian Buzner), proiect în care s-au implicat credincioși, parohii timișorene, comunitatea romano-catolică din landul Bavaria prin

Fundația Renovabis. Clădirea școlii aparține Primăriei Timișoara. Instituția de învățământ ortodox nou deschisă în strada Aluniș din cartierul Fratelia este parte a unui proiect educațional mai amplu care a început în anul 2009, prin deschiderea grădiniței „Troita”.

Pr. Zaharia Pereș, consilier cultural al Arhiepiscopiei Timișoarei, consideră că prin parteneriatul Familie-Biserică-Școală se poate ajunge la o comunitate mult mai apropiată de Dumnezeu și implicit la realizarea unei societăți mai bune: „Este ideea centrală care stă la baza Școlii „Antim Ivireanul” și care pune în valoare învățătura Sfinților

Părinți, pentru ca micii elevi să-și iubească familia, Biserica și pe Domnul nostru Iisus Hristos”.

C.T.

Cronica expozițiilor la Bastionul Theresia septembrie 2012

Dintre posibilitățile multiple prin care un muzeu poate fi apreciat de „*Majestatea Sa Publicul*” sunt, fără doar și poate, expozițiile. În perioada actuală când Muzeul Banatului Timișoara, respectiv cele trei secții aferente: cea de arheologie, de istorie și de științele naturii, și-au pierdut posibilitatea expozițiilor permanente, în funcționarea cotidiană a muzeului expozițiile temporare și tematice și-au dobândit o nouă valență.

Dacă patrimoniul propriu nu poate fi utilizat, este firesc că se acceptă expoziții temporare oferite de alții, contractate prin anturaj sau chiar impuse. În spațiul expozițional din mansarda Bastionului Theresia, singurul loc care stă la dispoziția MBT-lui, (asupra posibilităților de expunere limitată și neîndeplinirea parametrilor de conservare al acestui spațiu, de altfel voluminos, vom reveni cu altă ocazie), s-au perindat, pe lângă diferite manifestări nespecifice muzeului și patrimoniului său mobil, expoziții comemorative, prezentări culturale de la ambasade, expoziții de artă fotografică, de artă contemporană etc.

Actualmente se prezintă două expoziții de excepție, ambele având relevanțe timișorene, de cultură generală, liturgică și tehnică, aduse de la Muzeul József Attila din Makó, Ungaria. Inițiativa aparține cercetătorului științific I., dr. M-Kiss Andrei, șeful Secției de Științele Naturii, care s-a folosit de ocazie prin care muzeul din Makó a acceptat în schimb expoziția temporară *Orbideele din Banat*, realizat de dr. Sretco Milanovici, muzeograf botanist, care va fi prezentată în Ungaria pe parcursul lunii octombrie. Aceste evenimente, schimburi culturale și științifice reciproce, fac parte dintr-o serie de manifestări pe baza protocolului comun. Amintim că, în organizarea noastră, timișoreni au putut viziona o expoziție complexă de *Ilustre istorice din Makó*, iar cei din Ungaria au făcut cunoștință o expoziție de excepție *Vexilologie în imagini* a d-nei dr. M-Kiss Hedy, artist vizual și expert restaurare textile, prin care steagurile și drapelele istorice din colecțiile Muzeului Banatului Timișoara, Secția de Istorie, au fost făcute publice.

Dar despre ce expoziții este vorba astăzi? Prima expoziție se intitulează **Aspecte din istoria Ordinului Notre Dame** și se referă la prezentarea sistemului școlar confesional romano-catolic, prin care, după perioada revoluționară 1848, s-a creat o posibilitate organizată, după modele europene existente, ca și fetele sărace să fie școlite. Prezentarea istoriei de 150 de ani a Ordinului Notre Dame, expoziție care a fost prezentată până în prezent în multe orașe însemnate din Europa, are numeroase legături cu Timișoara. Amintim doar faptul că sora Maria Theresia Gerhandinger (1797-1879), venind din Germania, a înființat *prima școală de acest gen în Timișoara, în anul 1858*. Ulterior alte două școli au fost înființate în Timișoara, în cartierul Cetate la 10 octombrie 1858 și în Fabric la 21 octombrie 1860, dar și în orașele însemnate ale județului (Deta și Ciacova 1895, Sănnicolau Mare 1905, Lugoj precum și în Banat (Makó, Ara-

dul Nou 1897, Becicherecul Mare, azi Zrenjanin, Vârșet, Kikinda, Szeged 1873 ș.a.). În Timișoara au fost ținute seminarii de către surorile și în alte locații, la sediul Orfanilor Episcopali, în 1876, în Mehala, în 1894, în Elisabetin, în 1896, în Căminul Maria în 1910.

În expoziție sunt prezentate aspecte privind stilul de învățământ, realizări comunitare și activități în grup, edificii școlare, cu o arhitectură specifică (de pildă, *clădirea din cartierul timișorean Iosefin a fost considerată la vremea respectivă cea mai frumoasă clădire din oraș*) și, nu în ultimul rând, portretele personalităților episcopilor cenăzeni, rezidenți în Timișoara, Csajághy Sándor, Bonnáz Sándor, Dessewffy Sándor, care au susținut spiritual și financiar această mișcare școlară. Ordinul Notre Dame a activat în România până în 1923, când activitatea surorilor a fost inter-

zisă de orânduirea comunistă, iar garda profesorală, în frunte cu episcopul Glattfelder Gyula, a fost expulzată din țară.

Din fericire, activitatea a putut fi reluată după 1989, iar astăzi numeroși elevi, de această dată nu numai fete, beneficiază de transmiterea informațiilor științifice și culturale într-o aură spirituală specifică de invidiat.

Cealaltă expoziție se intitulează **Galamb József, Henry Ford și Ford Modelul T**. Expoziția ne transpune într-o lume tehnică prin prezentarea vieții și activității lui Galamb József (1881-1955), un inginer inovator talentat și de succes, care s-a născut la Makó la 3 februarie 1881. De numele său se leagă conceperea și realizarea Fordului Model T în uzinele Ford din Detroit, Statele Unite ale Americii.

După terminarea școlii generale la Makó și cea medie industrială la Szeged (1896, Școala Profesională de Prelucrare a Lemnului și Metalului), Galamb József ajunge în băncile facultății, la Școala Regală Ungară Superioară de Industrie din Budapesta, unde a terminat în 1901.

După obținerea titlului de inginer mecanic s-a înrolat în Flota Marină Ungară de la Fiume. După doi ani de stagiu mi-

litar a părăsit Adriatica și a considerat util dobândirea și îmbogățirea experienței sale profesionale la fabricile din Ungaria și din Germania. Printre altele, a efectuat un stagiul de practică la *prima fabrică de automobile MARTA din Arad!* Cu bursa câștigată acolo, în 1903, s-a deplasat în America cu scopul vizitării Expoziției Mondiale de Automobilistică de la Saint Louis, după care rămâne pe „tărâmul făgăduinței”. În 1905 a fost angajat la Uzinele Ford, ca după doi ani să devină unul dintre colaboratorii principali a lui Henry Ford, fiind artizanul a numeroase modele de mașini Ford, dintre care cea mai însemnată a fost Ford Modelul T. Acest model extrem de iubit și apreciat de utilizatori, care a fost denumit „*Tin Lizzy*” și se considera că „*a pus America pe patru roți*”. Acest model fost fabricat în perioada 1908-1927, în peste 15 milioane de exemplare, fiind declarat în 1999 **Car of the Century**, „mașina secolului”. Până la moartea sa din 1955, timp de mai bine de 40 de ani, Galamb József a îndeplinit funcția de inginer șef al Uzinelor Ford. La 4 decembrie 1955 a decedat și a fost înmormântat la Detroit.

Cu ocazia a câtorva vizite la Makó, alături de frații săi, a înființat un atelier de reparații și de vânzare teritorială a automobilelor Ford și a tractoarelor Fordson, fabricate din 1917, fiind deschizător de drum, în acest sens, în această parte a Europei. Amintirea sa este comemorată cu sfințenie de Muzeul József Attila din Makó, fiind considerat un fiu de excepție al acestui oraș. Începând din 1990 Școala Profesională din Makó îi poartă numele, totodată **Galamb József** a fost declarat **cetățean de onoare post mortem al orașului Makó** (2000), având o statuie în piața centrală (2001), spre amintirea unei vieți împlinite, cu realizări încununuate de succes, bazate pe muncă, talent și perseverență.

Expozițiile au fost vernisate în data de 11.09.2012, în prezența directorului Muzeul József Attila din Makó, dr. Halmágyi Pál, istoric, care a delectat auditoriul cu informații pertinente, interesante și mai puțin cunoscute. Partea română a fost reprezentată de dr. M-Kiss Andrei, cercetător științific I, șeful Secției de Științele Naturii, custodele expoziției, care a vorbit despre importanța colaborărilor intermuzeale, ca o modalitate de îndeplinit standardele de calitate și de conținut ale expozițiilor.

Notă: Ne-a surprins faptul, că la această colaborare internațională, reprezentativă pentru DKMT, numărul redus de vizitatori la vernisaj, absența autorităților și absența aproape totală a reprezentanților mass media locală. Aceste aspecte ne dau de gândit. Oare nu mai există o comunicare specifică și reușită între Muzeul Banatului Timișoara și restul lumii sau nu mai suntem percepuți ca o instituție care, prin specificul său, de cel mai mare tezaur de patrimoniu cultural național, ar trebui considerată un pilon principal de cultură și știință?

M-K. A.

Sânandrei, o metropolă a epocii pietrei de la cumpăna dintre milenii VI și V î. Chr. din Câmpia Banatului

Cercetările arheologice de la Sânandrei, demarate cu două decenii în urmă, au vizat locuirea neolitică de tip tell situată în punctul Ocsăplatz. În acești 20 de ani au fost săpate peste 400 de locuințe de suprafață, bordeie, gropi și morminte de înhumare fiind, la acest stadiu al cercetărilor, una dintre cele mai importante așezări neolitice din partea de vest a Ro-

mâniei. Materialele ceramice descoperite în primele trei niveluri ale locuirilor se încadrează în segmentul temporal cuprins între sfârșitul mileniului al VI și și a doua jumătate a mileniului al V-lea. Au mai fost cercetate locuințe de suprafață ale dacilor (sec. III în Chr.) și bordeie, precum și un mormânt din perioada avansată târzie (sec. IX).

În acest an cercetările s-au concentrat asupra nivelului inferior care aparține sfârșitului neoliticului mijlociu, Culturii Banatului, faza mijlocie, datată, pe baza unor probe radiocarbon, în intervalul 5200-5000 în Chr.

Au fost descoperite ruinele a cinci edificii de mari dimensiuni (10x4m), cu o parte a inventarului casnic compus din vase de provizii, vase de lux decorate în tehnica inciziei, unelte de piatră și os, precum și podoabe din coarne și dinți de animal. Este demn de remarcat că oamenii neoliticului de la Sânandrei aveau relații de schimb cu lumea egeană, de unde primeau scoici Spondyllus din care făceau mărgelă și brățări, dar și cu zona transilvăneană și panonică, bogate în piatră și arama atât de necesară pentru confecționarea uneltelor. Au fost descoperiți și idoli din lut ars care înfățișează personaje feminine, Marea Zeiță Mamă, adorată de civilizațiile agrar-pastorale ale neoliticului balcano-dunărean.

La cercetări au participat studenți, masteranzi și doctoranzi ai universităților din Timișoara, Alba Iulia și Târgoviște.

Prof. Dr. Florin DRAȘOVEAN

EXPOZIȚIE DICK CIUREA

Vineri, 14 septembrie 2012, la ora 18,00, la Cafe Text (Bastionul Theresia, corp A), în organizarea Bibliotecii Județene Timiș a avut loc vernisajul expoziției de fotografii purtând semnatura lui Dumitru (Dick) Ciurea. Au prezentat: Lucian Ionică, directorul Studioului TVR Timișoara și Tudor Crețu, managerul BJT.

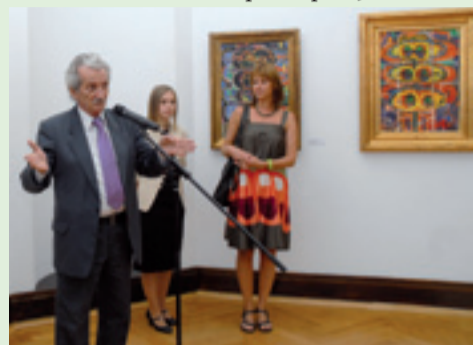
Printre numeroșii participanți la acțiune s-au regăsit și foști colegi de pe Carul 8 de reportaj al televiziunii ai artistului, care până în 1985 a lucrat ca operator de imagine la TVR Timișoara. Întrebat fiind cu ce aparat a realizat fotografiile expuse, maestrul Ciurea a răspuns: „Le-am realizat cu inteligența mea și cu sufletul...”, iar referitor la țara în care trăiește de peste 20 de ani, Germania, a afirmat că „spațiul meu de gândire nu-i acolo, ci aici...”. Dick Ciurea a promis ca va recidiva și anul viitor va încanta publicul cu o nouă expoziție.

E.V.B.

Expoziția retrospectivă Ion Țuculescu

Muzeul de Artă Timișoara și Muzeul de Artă Craiova au pregătit publicului vizitator un eveniment expozițional deosebit pentru lunile septembrie și octombrie ale acestui an. Este vorba despre expoziția

retrospectivă Ion Țuculescu în care sunt prezentate nu mai puțin de 103 lucrări de pictură și grafică din colecția Muzeului de Artă Craiova, deținătorul celei mai mari și valoroase colecții de artă Ion Țuculescu. Datorită numărului semnificativ de lucrări expuse este posibilă o observare a fiecărei etape de creație a marelui artist, din primii ani de liceu când pictează portretul profesorului său Ion Ciolac, până în perioada formulei abstracte din ultimii ani ai vieții.

Ca artist, Ion Țuculescu (1910-1962) a fost un autodidact atras de pictură încă din liceu, perioadă în care deschide și prima expoziție alături de fratele său Șerban și pictorul A. D. Hagiu. Nemulțumit însă de rezultatele sale, renunță la pictură pentru o vreme, dedicându-se cursurilor celor două facultăți pe care le urmează în paralel, medicină și științele naturii. Începând cu 1935, influențat de manifestările modernismului din pictura românească și mai ales de realizările unor pictori de seamă precum Ștefan Luchian și Gheorghe Petrașcu, Ion Țuculescu începe să picteze din nou, fiind atras în special de studiul peisajului. În primele săli ale expoziției pot fi admirate peisaje din acest stadiu de

creație mai puțin cunoscut (1935-1939), ilustrând în special frumoșele Balcicului, loc preferat de foarte mulți artiști români în perioada interbelică. În scurt timp, tânărul artist se află în postura de a căuta noi soluții plastice, epuizând puțin câte puțin variante pe care pictura figurativă le oferă. Între anii 1938-1947 pictura sa, caracterizată drept **expresionistă**, se îndepărtează treptat de figurativ și convențional prin simplificarea și deformarea elementelor compoziționale și accentuarea gamei cromatice. Astfel de exemple pot fi întâlnite în expoziție, sub formă de peisaje, naturi statice sau portrete.

Următoarea etapă, denumită folclorică (1947-1956) este caracterizată prin introducerea în pictură a motivelor decorative populare pe care Ion Țuculescu le împrumută din modelul scoarțelor olteneste. Treptat, acestea ajung să inunde pictura, devenind simboluri pentru formele întâlnite în natură. Din perioada folclorică datează și celebrul *Autoportret cu frunză*, emblema expoziției, care continuă tradiția temei pictorului în atelier. Aici însă, componentele autoportretului sunt simplificate, geometrizate și sunt așezate alături de formele preluate din natură (frunza), mult stilizate, cu care se contopesc.

În **perioada totemică** sau abstractă (1957-1962) Ion Țuculescu practică o epurare a formei plastice, elementele care alcătuiesc imaginea fiind reduse la cele mai simple sugestii ale existenței. În această etapă, trei elemente simbolice îi domină pictura: troița, ochiul și totemul.

Expoziția retrospectivă **Ion Țuculescu** poate fi vizitată la Muzeul de Artă Timișoara până în data de 28 octombrie a.c.

Ramona ORBAN
curatorul expoziției

BUSUIOCUL REMEȚEAN

Aș începe scurta prezentare a celei de a-IV-a ediții a Festivalului Folcloric «BUSUIOCUL REMEȚEAN», prin descrierea sentimentului pe care îl trăim, noi organizatorii, la vederea reacției pe care o are audiența în timpul spectacolului, dar și la auzirea vorbelor și poveștilor pe care le împărtășesc comunității din care fac parte, după lasarea cortinei. Vorbe ca «Mi s-o facut pielea ge gaina», sau «Asa or jucat si parintii nostri», copii care refuzau să stea locului și jucau în fața scenei vrăjiți parcă de dans și de cântec ori aplauzele neîncetate oferite de public, ne fac de fiecare dată să ne atingem scopul, satisfăcuți că am adus bucurie în suflete și... aș putea să continui, dar într-un cuvânt împlinși.

Așadar, într-un cadru mai mult decât călduros, anul acesta ne-au onorat cu prezența ansamblului folcloric care, fără să desconsider pe cineva, dar judecând după rezultatele obținute până acum, sunt dintre cele mai bune din zona de pustă (câmpie) a Banatului. Aș enumera aici Ansamblul «Cununa Timișului» - Ghiroda, Ansamblul «Ghiocelul» - Giroc, Ansamblul «Mosnițana» - Moșnița Nouă, Ansamblul Folcloric

de Dansuri Populare - Deta, Ansamblul «Bujoreana» - Traian Vuia, Ansamblul «Doina Aiudeană» - Aiud precum și Ansamblul gazdă «Flori Remețene» care s-au întrecut în evoluții de excepție, parcă mai spectaculoase și mai frumoase, împinse

atunci când spui folclor, spui și joc și cântec, în partea a doua a festivalului au susținut recitale de excepție soliști vocali precum Florin Boita, Maria Garas, Pera Teodorovici, precum și invitați speciali ai acestei ediții a festivalului, domnul Traian Ilea și doamna Valeria Codorean. Aceștia ne mărturiseau după încheierea evenimentului că nu se așteptau la o asemenea primire și așa un public călduros, ei ajungând cu această ocazie pentru prima dată în comuna Remeța Mare, întâlnind aici spre marea lor surpriză foști consăteni și oameni cu care au copilărit împreună.

de la spate de aplauzele neconținute ale unui public minunat. Și pentru ca în sufletul publicului bănățean,

În final, aș dori să reamintesc organizatorii: Club Rotary Cetate Timișoara, Primăria Remeța Mare și Asociația „Salvați-i pe cei Singuri” care încearcă în fiecare an să-și atingă scopul, adică promovarea și perpetuarea folclorului autentic prin aducerea pe scena festivalului atât a unor reprezentanți ai folclorului bănățean, precum și din alte zone geografice cu tradiție.

Astfel, tragem cortina celei de a-IV-a ediții, cu satisfacția de a fi realizat, spunem noi, cea mai reușită ediție a Festivalului Folcloric «Busuiocul Remețean».

Claudiu-Cristian GLATT
Director Festival

Valea lui Liman

Nedeea, la a 40-a ediție

La Valea lui Liman a avut loc în data de 19 august o nouă ediție a manifestării tradiționale «Nedeea românilor de pretutindeni», în organizarea Primăriei Tomești, a Casa de Cultură Tomești, Consiliului Județean Timiș și a Centrului de Cultură

și Artă Timiș. Festival folcloric de la Valea lui Liman a debutat la începutul anilor '70, atunci când Teodor Chicinaș, primarul de atunci al comunei Tomești, a decis organizarea primei ediții a Festivalului Muzicii și Dansului Popular, sărbătoare care mai apoi a primit numele de „Nedeea Românilor de Pretutindeni”.

„Nedeea românilor de pretutindeni” - aflată la cea de-a 40-a ediție - a debutat sâmbătă seara, 18 august. După primirea goștilor veniți din țară și din străinătate, a fost organizată o discotecă în aer liber, iar la seara de sport din Tomești a avut loc o „seară bănățeană” la care au cântat instrumentiști cunoscuți ai folclorului bănățean.

Duminică, 19 august, la ora 10, după cuvântul de deschidere rostit de vicepreședintele C.J Timiș, prof. Călin Dobra, a avut loc tradiționala

paradă a portului popular, urmată de un spectacol de ținută susținut de formații și ansambluri folclorice din localitățile Mănăștiur, Receaș, Sănăndrei, Dudeștii Noi, Tomești, Belinț, Pișchia, Giarmata Vii, Ghiroda, Șanovița, Traian Vuia, Topolovățu Mare, Șag, Moșnița, Becicherecul

Mic, Vinga, Jamu Mare, Dumbrava. Pe scena festivalului a evoluat și ansamblul profesionist «Banatul» și o formație din Ungaria, dar și numeroși soliști și instrumentiști de muzică populară.

R.H.&M.B.

UIVAR

Primarul Gabriel Idvoreanu:

“Accesăm tot ce putem din fonduri guvernamentale și europene”

În urma alegerilor locale din 10 iunie 2012, viceprimarul Gabriel Idvoreanu a reușit să câștige mandatul de primar și astfel va conduce comunitatea din Uivar pentru patru ani. Idvoreanu a intrat direct “în pâine” și trebuie să ia în seamă nu doar solicitările localnicilor, ci și să vadă cum e munca pe proiecte câștigate și finanțate din fondurile europene. Primăria Uivar a câștigat o finanțare de 2,5 milioane de euro, partea administrației locale fiind de 500.000 de euro.

“Se vor asfalta aproape 8 km de drumuri sătești, 4 pe localitatea Pustiniș și 4 km pe Răuți. Tot în acest proiect avem construirea unui after school și achiziții de costume populare. Am semnat contractul de finanțare, urmează să dăm drumul la lucru, ne dorim să facem asta cât mai repede, dar trebuie să fie și licitațiile, trebuie să alegem firma de consultanță în primul rând, apoi ei se vor ocupa de restul procedurilor. Vine și iarna,

Pe Uivar avem rețea de apă din 2006, realizată din fonduri guvernamentale. Canalizarea deocamdată nu este în plan. Încă se mai pot depune cereri pe fonduri de la Guvern, dar eu am văzut din experiența comunelor învecinate, unde s-au făcut sisteme moderne de canalizare și nu au fost date în folosință. Atâta timp cât le permitem oamenilor să folosească fosa septică, nu vor fi de acord să plătească lunar factura pentru canalizare. Cei 500.000 de euro pentru co-finanțare încercăm să îi obținem și de la CJ Timiș”, a spus Gabriel Idvoreanu.

Prioritățile noului mandat

Printre primele măsuri pe care le-a luat noul primar a fost să schimbe stilul funcționarilor publici de a lucra cu cetățenii. “Pe angajații primăriei i-am făcut să înțeleagă că sunt puși să lucreze în folosul comunității, le-am cerut să își schimbe atitudinea față de locuitorii acestei comune. Erau niște probleme înainte și cu cei care lucrau la echipa de gospodărire comunală. Ori de câte ori puteau, trăgeau chiulul sau făceau lucrările de nimic. Trebuie toți să înțeleagă că trebuie să muncească și dacă au probleme, desigur că îi ajut și eu”, a lămurit primarul.

Aceste aspecte lămurite, edilul a aflat care este starea lucrărilor aflate în desfășurare și ce trebuie făcut în regim de urgență, corelat cu bugetul disponibil. Astfel, s-a achitat ce mai era restant pentru alimentarea cu apă, s-au făcut lucrări de reparații trotuare în Pustiniș, pe 1,6 km, s-au amenajat terenuri de joacă pentru copii în Răuți și Sânmartinu Maghiar, s-a achiziționat un vidanjor, care va fi folosit și ca au-

tospeciala pentru pompieri, s-a pus aer condiționat la căminul cultural din Uivar. „Intenționăm să cumpărăm containere pentru strângerea selectivă a gunoaielor. Ne mai dorim să reparăm căminul cultural de la Pustiniș, la căminul de la Sânmartinu Maghiar instalăm încălzirea centrală și înlocuim tâmplăria PVC. Dorim să ne pregătim cu proiecte la final de an, pentru anul următor, să vedem concret de ce avem nevoie. Aș vrea să prindem un proiect de amenajare a șanțurilor și podețelor pentru scurgerea apelor pluviale pe întreaga comună, chiar dacă o să realizăm pe etape, în câțiva ani va fi gata, este una dintre cele mai importante lucrări. Mi-aș dori să amenajăm și cimitirele, pentru că avem probleme la acest aspect. Ne dorim să găsim o soluție pentru întreținerea lor, este foarte greu, cu trei oameni de la primărie e complicat. La nivelul comunei avem șase cimitire și mi-aș dori ca la fiecare cimitir, dacă aș putea în acest mandat, să construim câte o capelă. Numai la Pustiniș sunt trei cimitire. În acest sat sunt cam 670 de locuitori”, a mai spus Idvoreanu.

Edilul din Uivar are în plan accesarea a cât mai multor fonduri gu-

vernamentale și europene, dar dorește și să lucreze cu fondurile proprii ale primăriei, lucrări mai mici de 15.000 de euro, sumă până la care se poate face încredințare directă, fără licitație. Motivația edilului este că „pentru că ce e peste 15.000 euro apar problemele. Sunt anumite firme mari care acaparează tot, mai apoi subcontractează lucrările și ele nu sunt bine făcute. Asta nu este în regulă. Nu știu de ce nu se găsește o soluție să stopăm asemenea fenomene, să nu le mai permitem să subcontracteze. La licitații participă doar firmele care au potențial, dar după scurt timp, ei subcontractează. Vrem ca lucrările să fie de calitate, e cel mai important”.

Biserici noi la Uivar și Răuți

După peste un deceniu de așteptări, în Uivar și la Răuți există două lăcașe de cult pentru credincioși. Construcția bisericii din Uivar a durat 10 ani, înainte, rugăciunile se făceau într-o casă parohială. Biserica a fost sfințită în 2011. La Răuți s-a ridicat o altă biserică, de către același preot, care a fost sfințită în 2012, dar lucrările au

început cu doi ani mai devreme decât la biserica din Uivar.

Comuna a fost, cândva, cu populație de etnie germană, dar acum nu au mai rămas decât 2-3 persoane vorbitoare a acestei limbi. Într-o vreme, la Uivar se celebra și kirweich-ul, în prima duminică din august. După ce au plecat nemții, preotul ortodox care a venit în localitate a dorit să existe o singură rugă și să se țină împreună cu toți credincioșii, iar prima duminică din august nu era perioada potrivită pentru că e postul Sfintei Marii. Preotul a dorit ca ruga comună să fie în ultima duminică din august, idee la care, spune Idvoreanu, s-au alăturat și greco-catolicii, care celebrau ruga în 26 octombrie. Totuși, noua biserică ortodoxă a fost sfințită de Sf. Ilie, așa că data rugii a fost mutată din nou.

Lipsă de investitori

Investitori nu sunt la Uivar, doar firmele care se ocupă cu agricultura, au terenuri în arendă de la cetățeni. „Aducerea de investitori este grea, este și poziția noastră care nu e favorabilă, nu avem cu ce să îi atragem, nu dispunem nici de terenuri pe care să le oferim pentru construcția de mici fabricuțe, nu avem rezerve de terenuri. Avem o sucursală a unei fabrici de la Jimbolia, se ocupă de bobinaj, unde sunt angajați aproximativ 300 de oameni, unii dintre ei vin din Cărpiniș, din satele și comunele învecinate. Alți localnici lucrează și la fabrici din Timișoara, toți cu transport asigurat. Cine dorește să muncească nu e problemă să își găsească, dar asta nu se aplică celor de peste 45 de ani, pe ei nu îi mai angajează nimeni și este o problemă”, precizează primarul. Pentru tineri, s-au dat câteva terenuri pentru construcția de case, încă patru solicitări fiind în așteptare.

Alina SABOU

Facilități pentru locuitorii din nord-vestul județului

De la începutul lunii august 2012, locuitorii comunei Pișchia și ai nord-vestului județului Timiș beneficiază de noi facilități: un punct de lucru al pompierilor

militari și SMURD. Lucrările de construcție au început în anul 2011. Prin fonduri ale administrației locale, clădirea remizei PSI a fost mansardată, s-a zugrăvit interior și exterior, s-a achiziționat mobilier și alte dotări specifice. Administrația publică locală a alocat toate resursele necesare din bugetul local pentru echipajele de pompieri și SMURD să își desfășoare activitatea în cele mai bune condiții. Ca atare, clădirea remizei PSI a fost mansardată, a fost zugrăvită interior și exterior, s-a achiziționat mobilierul necesar și au fost făcute alte dotări specifice. Pentru intervenții, pompierii (opt subofițeri care lucrează în ture de 24 de ore)

au în dotare o autospecială de stingere cu apă și spumă, dar și o ambulanță SMURD. După cum precizează viceprimarul comunei Pișchia, ing. Gheorghe Jurj, (foto stânga) „Reprezentanții administrației publice locale mențin o relație de colaborare între instituția pe care o deservesc și cea reprezentată de domnul doctor Mihai Grecu (coordonator SMURD Timiș) și doamna plutonier major Codruța Peica, coordonator al activităților desfășurate de echipajul SMURD de la punctul de lucru din Pișchia. Locuitorii se simt în siguranță deoarece știu că viteza de răspuns este mai mare de când acest punct de lucru SMURD există și primul ajutor le este acordat cu mai mare ușurință. Până în prezent s-au efectuat 99 de intervenții numai din partea echipajului SMURD. Același lucru se aplică și dacă ne raportăm la părerea locuitorilor vizavi de echipajul de pompieri. Punctul de lucru al pompierilor militari și

SMURD de la Pișchia deservește localitățile Giarmata, Murani, Seceani, Bencecu de Sus, Bencecu de Jos, Fibiș, Remetea Mică, Mașloc, Alioș, Buzad, Charlottenburg, Altringen, Bogda, Sintar și Comeat.

M.B.

DUDEȘTII NOI
Interviu cu primarul Alin Nica

„Am încercat să ies din tiparul funcției de primar”

– Ați câștigat un nou mandat, al treilea, la Primăria Dudeștii Noi. Ce proiecte de investiții sunt prevăzute în perioada următoare, pe termen scurt și lung? Care sunt prioritățile?

– În acest al treilea mandat mi-am propus să realizez în fiecare an din bugetul local câte un proiect major pentru localitate. Astfel, îmi doresc să reabilităm toate trotuarele din comună, să reabilităm și să etajăm clădirea școlii gimnaziale, să asfaltăm legăturile rutiere dintre Dudeștii Noi și Sânandrei, respectiv Becicherecu Mic și să restaurăm unicul nostru monument istoric Biserica Catolică Sf. Vendelin (foto dreapta), iar în grădina acesteia să realizăm un parc. Desigur, mai sunt și altele mai mici, dar și alte idei de proiecte pentru noul exercițiu financiar european.

– Care este stadiul proiectului aqua-land? Mai este o investiție viabilă?

– Proiectul celebrului deja parc de distracții acvatic rămâne pentru noi o investiție strategică. Aceasta este importantă nu doar pentru Dudeștii Noi, ci pentru întreaga zonă de vest a țării. Deocamdată, proiectul european care înglobează varianta minimală a ideii noastre este în lista de așteptare a Axei 5 - Turism a Programului Operațional Regional. Ideea noastră este însă mult mai ambițioasă. Chiar și așa, ar fi cea mai mare investiție de acest gen

din Europa de sud-est. Am reușit să atragem interesul și sper și implicarea Municipiului Timișoara în proiect. Voi avea în acest sens discuții cu domnul Nicolae Robu, primarul Timișoarei, pentru a ne uni eforturile pentru realizarea acestui proiect.

– Sunteți președintele Comisiei de Cultură din cadrul Comitetului Regiunilor. Cum vă ajută experiența europeană în activitatea de la Primărie?

– E adevărat, sunt președintele Comisiei de Educație, Cultură, Tineret, Cercetare și Tehnologia Informației (EDUC) din cadrul Comitetului Regiunilor de la Bruxelles, iar această experiență m-a ajutat să înțeleg cum funcționează instituțiile europene și să transpun în modul nostru de lucru anumite elemente pe care le-am considerat utile. De

asemenea, am întâlnit în această calitate numeroase personalități de la șefi de state și de guverne, parlamentari europeni sau din diverse țări europene, primari, conducători de regiuni și până la factori de decizie din diverse

instituții europene. Toate acestea îmi vor fi utile în special în cariera politică pe care doresc să o dezvolt în anii ce vor veni.

– Care este viața economică? Există investitori sau firme care mai doresc să se stabilească pe raza comunei? Ce facilități le oferiți?

– După câțiva ani de secetă investițională, începând din anul acesta numărul de companii a reînceput să crească, chiar dacă doar cu un firav 2%. Totuși, faptul că două dintre cele mai mari companii și-au extins activitatea cu 50% anul acesta ne face să sperăm că situația economică se va îmbunătăți și aversiunea de a investi se va risipi. Din păcate, comuna nu deține terenuri în proprietate în zona industrială pe care le-am prevăzut în Planul de Urbanism General, însă Primăria sprijină prin pârghiile administrative pe care le are la dispoziție pe oricine va dori să desfășoare o activitate în comuna noastră, bineînțeles, dacă aceasta este în concordanță cu strategia de dezvoltare a comunei și cu Planul de Urbanism General.

– Aveți drept hobby muzica. Pe când un nou album? Mai aveți timp să faceți repetiții, să înregistrați, să concertați?

– În acest an tumultuos din punct de vedere politic am ales să pun muzica în plan secundar și să mă concentrez pe partea politică, administrativă și familială. Muzica a fost, este și va fi o parte importantă din viața mea, dar uneori trebuie să mai stabilești unele priorități pentru că uneori se adună prea multe lucruri și nu le poți face bine pe toate deodată.

– Ați primit, în primăvară, titlul de «primar al anului» de la Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric. Sunteți și unul dintre cei

mai tineri primari din țară. Care credeți că sunt atuurile care v-au adus acest premiu?

– Nu știu care au fost criteriile de selecție, însă cred că faptul că am încercat să ies din tiparul în care cetățenii văd această funcție a fost unul dintre factorii care au favorizat obținerea acestui premiu. Sunt onorat de distincție însă totul se datorează cetățenilor din comuna Dudeștii Noi care „au riscat” în 2004 și au încredințat destinul localității unui tânăr de 23 de ani.

A consemnat Alina SABOU

Finală la secțiunea coregrafie a festivalului

„Lada cu zestre”

În perioada 22 - 23 septembrie a avut loc faza finală la secțiunea coregrafie a festivalului „Lada cu zestre a neamului”, care s-a desfășurat la Casa de Cultură a municipiului Timișoara și la Casa Armatei.

La această fază a festivalului concurs „Lada cu zestre” au participat în total 57 de comune timișene, atât ansamblurile

tradiționale bănățene, cât și ansamblurile minorităților naționale din județul nostru. De menționat este prestația mult peste medie a tuturor participanților, dintre aceștia remarcându-se în mod deosebit reprezentanții comunelor Belinț, Giroc, Ghiroda, Jdioara, Recaș și Coștei. O altă observație ar fi faptul că deși multe localități au participat cu formații debutante, prin prestația lor nu s-a remarcat acest lucru.

Dansurile prezentate de participanții la festival au fost cele cunoscute în județul Timiș, reprezentanții comunelor Fârdea, Pietroasa, Boldur readucând însă în atenție dansurile „bătrâne” specifice zonei din care fac parte.

Spectacolele de creație au impresionat în mod deosebit publicul prezent în cele două zile la festival și ca și noutate față de anii precedenți, însuși primarii unor localități au făcut parte din formațiile de dansatori venite în fața unui juriu ai căror membrii au fost în totalitate coregrafi de marcă din județele vecine Timișului.

La această ediție a Lăzii cu zestre s-a remarcat, de asemenea, prezența grupelor de dansatori care au prezentat dansuri din zonele folclorice din care provin o parte din locuitorii comunelor pe care le-au reprezentat. De asemenea, deși numărul reprezentanților minorităților cândva importante în județul nostru a scăzut simțitor, câteva comune participante la festival au prezentat, în semn de respect, dansuri germane, sârbești etc.

În acest an „Lada cu zestre a neamului” a fost structurată pe următoarele genuri artistice: coregrafie (dansuri populare, soliști dansatori, ansambluri tematice: creație folclorică, dansuri și obiceiuri tradiționale, ansambluri de cântece și dansuri), formații muzicale (orchestre populare, tarafuri, grupuri de instrumentiști, soliști instrumentiști, soliști vocali), formații corale, proză sau poezie în grai popular, creatori populari (pictură naivă, pictură, cusătură, costume populare, broderii, sculptură în lemn, olărit, iconografie, artă florală etc.), artă

culinară tradițională și alte genuri artistice (fanfare, teatru popular etc.)

În 29 și 30 septembrie sunt programate la Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș, fazele finale ale acestui concurs la următoarele secțiuni: recitatori în grai popular, gastronomie, creatori populari, soliști vocali și instrumentiști.

Festivalul „Lada cu zestre” este organizat de Consiliul Județean Timiș împreună cu Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș.

Ada MARINCU
Răzvan HRENOSCHI

CENEI

Primarul Gabriel Ilaș:

„Cred că e o lipsă reală de descentralizare”

Aflat la al doilea mandat de primar în comuna Cenei, Gabriel Ilaș a reușit să se adapteze la necesitățile localnicilor din comună și satul aparținător, Bobda. Ilaș a constatat că, în administrație, prioritățile ar trebui să fie altele, dar la nivel general lucrurile nu stau așa deloc: unii primari își doresc săli de sport moderne, dar nu au apă și canalizare sau posibilități să întrețină ce au, alții doresc canalizare, dar la care nu se conectează destule persoane, în timp ce punctajele pentru fonduri europene sunt mari când construiești ceva în loc să faci o reabilitare și astfel să se direcționeze bani spre alte proiecte. Despre situațiile concrete ne-a vorbit primarul Gabriel Ilaș.

– Ce lucrări aveți în lucru, ce proiecte pentru locuitorii din Cenei?

– Am depus un proiect și pe fonduri europene, pe măsura 322, dar a rămas fără finanțare. Erau cuprinse toate componentele ca să obținem punctaj maxim. Din proiectul acesta extragem componentele pe rând și în mandatul acesta măcar o parte sper să se poată realiza. Am inclus aici reabilitarea sistemului de alimentare cu apă potabilă la Cenei, vrem să îi dăm drumul pentru că avem asigurat integral bransamente la toate gospodăriile, dar e o rețea veche și chiar trebuie să o reabilităm pentru că în mare parte e din țevă neagră și calitatea apei lasă de dorit. Ar fi vorba de 19 km de rețea și ar fi bună și o stație de tratare a apei. În ceea ce privește banii, s-a discutat cu deputatul de colegiu, Gheorghe Ciobanu, i s-a înmănat proiectul, așteptăm o deblocare de fonduri pe la guvern, pe HG 577. Sperăm ca după alegerile parlamentare să avem susținerea necesară, dacă vom câștiga guvernarea. În proiect o componentă a fost și o stație de epurare și canalizarea, parțial. Mai este asfaltarea străzii sârbești, de la biserica sârbească la cimitir, 1,3 km. Am depus proiect și pe PNFI și nu îl mai

putem introduce pe 577, să nu fie cumva dublă finanțare, deși nu este finanțare deloc. Vom vedea. Altă componentă ar fi fost un after school și conservarea tradițiilor culturale. În ghid erau 5 componente, pentru punctaj maxim. Nu am avut șanse la punctajul maxim, nu știu ce înțeleg evaluatorii din limba română. Nu am primit punctaj maxim pentru că nu construim clădire nouă pentru after school, aveam doar reabilitare, evaluatorul știa că trebuie doar construcție nouă. Plus anomalia la modul de punctare a proiectelor, se dă prioritate asfaltărilor, chiar și acolo unde nu au o rețea de apă și canalizare se face asfaltare.

Un proiect major este construirea unui corp nou de școală la Cenei, construcția e începută în 2009 și a rămas la starea de fundație. S-au alocat 3 mld. lei vechi, dar până la valoarea totală de 22 mld. lei vechi... se degradează ceea ce e construit până acum. Lucrarea a fost licitată de minister, firma care a câștigat și a început lucrarea a dat faliment între timp, dar banii oricum nu erau alocați. Probabil că se va relua licitația sau se subcontractează lucrarea pentru a se finaliza. Demersuri am făcut, am dat dosar dlui deputat Ciobanu și ministrului Feneriu, când era, și la dna Udrea, am dat dosare de m-am săturat. Din bugetul local am făcut locuri de joacă pentru copii, un teren de sport sintetic la Cenei, mai avem de dat bani pentru reabilitarea iluminatului public. Ca și consum avem la jumătate față de ce aveam înainte, cu putere de iluminat mare și consum mic.

– Viața economică, viața culturală... ? Ce ați făcut pentru tineri?

– Nu avem mici industrii, numai domeniul agricol. Oamenii lucrează la Timișoara, fac naveta, la companiile de acolo, câțiva sunt la Sănnicolau sau la Uivar. Pentru viața culturală, am reabilitat căminul din Cenei, avem an de an participare la „Lada cu zestre”, avem formații de dansuri românești, sârbești și ungurești. Pentru tineri am dat terenuri, la Cenei, dar nu am găsit decât opt terenuri, pe care le-am atribuit. La Bobda sper să putem da 20 de locuri

de case, printr-un PUZ nou. Bobda are 860 de locuitori, la Cenei sunt 1960 de locuitori.

– Care sunt problemele întâlnite în administrație? E vorba de disponibilizări, birocratie la fondurile europene, ce credeți?

– Eu cred că nu există obstrucții din partea nimănui să semneze contracte de finanțare de orice fel. Cred că e o lipsă reală de descentralizare. Văd asta la aspectul legat de nivelul județului Timiș, suntem al doilea mare contribuabil la bugetul național și suntem printre ultimii la distribuția fondurilor în teritoriu. Oamenii se plâng de lipsa de locuri de muncă, pe plan local. Investitorii vin, se interesează și pleacă, ar vrea să facă una sau alta, le-am spus ce terenuri avem, să vină să construiască și așa a rămas. Comuna a și pierdut cam 300 de persoane, care sunt plecate la lucru în străinătate. Unii dintre ei trimit bani să se lucreze la case, dau semne că se vor întoarce, dar alții nu o fac. Numărul de copii scade de la an la an. După politica comunistă care a distrus satul românesc este greu să mai refaci lucrurile. Până aducem satele la standardul pe care îl vrem va trece multă vreme. Nu doar la noi se întâmplă

așa, și la sârbi e la fel, case în paragină, lumea migrează. Pe de altă parte, degeaba ne agităm și vorbim de fonduri europene, dacă sunt strict pe o direcție. Unele comune au alte priorități, dacă am avea 10.000 de euro am face un trotuar, de exemplu.

– Apropo de priorități, în unele comune sunt bazine de înot, săli de sport moderne. Nu aveți așa ceva la Cenei?

– S-au alocat bani pentru că primarul era din același partid cu ministrul... Prioritățile ar fi să fie apă și canalizare, nu au liceele din orașe sală de sport ca la sat! Și cu stațiile de epurare, ne zbatem de unii singuri să facem, fără să știm cum e o stație de epurare și cum se întreține, e greu de construit, ca și costuri. Dacă e casă lângă casă și nu au canalizare, fă acolo canalizarea. Mie îmi sare lumea în cap că nu e canalizare, le spun să stea liniștiți că dacă își fac fosă septică pot să funcționeze 20 de ani în cele mai bune condiții. Cu seceta asta nu va fi problemă cu vidanjarea. Niciodată nu am știut să ne vedem prioritățile, nu există strategii generale și nu e nici sprijin.

A consemnat Alina SABOU

ARTĂ ȘI TRADIȚIE

Muzeul Satului Bănățean, în colaborare cu Consiliul Județean Timiș și Mitropolia Banatului, a organizat în perioada 21-23 septembrie 2012 cea de-a XII-a ediție a Târgului Meșterilor Popolari, manifestare care conservă tradițiile meșteșugurilor artistice și prilejuiește reînălțarea a cei mai reprezentativi meșteri populari din România aparținând diferitelor zone etnografice ale țării. Au participat 35 de meșteri populari din toată țara specializați în prelucrarea lutului, lemnului, osului, me-

talului, în crearea de țesături, măști, podoabe populare, împletituri, icoane, dantelărie, obiecte din sfoară, instrumente muzicale și nu în ultimul rând gastronomie tradițională.

Ca în fiecare an, Târgul Meșterilor Popolari a umplut de viață Muzeul Satului Bănățean de la Pădurea Verde. Deși meșterii bănățeni pușini care participă la târg sunt mai pușini de la an la an, arta meșteșugurilor este transmisă mai departe de participanții veniți din zona părțile Năsăudului, Maramureșului, Moldovei, meșteri, specializați în domenii de activitate variate. Muzeograful Melania Călărășanu explică invitația la Timișoara a meșterilor proveniți din diferite zone ale României: „Prin creațiile acestora se promovează meșteșuguri pe cale de dispariție, în contextul în care noile generații se îndreaptă spre orașe, iar tradițiile se păstrează mai mult în satele îndepărtate”.

După festivitatea de premiere de duminică, 23 septembrie 2012, a avut loc o tombolă cu premii constând din obiecte etnografice donate de meșterii populari participanți.

C.T.

FANFARE-N FESTIVAL

Duminică, 09 septembrie 2012, orasul Buziaș a găzduit cea de-a XXIV-a ediție a Festivalului Fanfarelor din Banat. Ca în fiecare an organizatorii festivalului, respectiv Centrul de Cultură și Artă Timiș, Primăria și Consiliul Local și Casa de Cultură a orașului Buziaș au adus în fața publicului fanfare precum: „Pro Amicitia” din Timișoara, Fanfara Bisericii Baptiste „Betel”, Fanfara din Bania – județul Caraș-Severin, Fanfara din Răcăjdia – județul Caraș-Severin, Fanfara comunei Giroc, Fanfara Bisericii Baptiste din Jebel, Fanfara orașului Recaș.

Într-o atmosferă de sărbătoare fanfarele au încântat publicul spectator cu un repertoriu foarte variat: marșuri, valsuri, cântece de promenadă etc, iar spectatorii rămânând plăcut impresionați și-au exprimat dorința de a participa și la ediția următoare.

Ramona GOMBOȘ
Casa de Cultură Buziaș

JEBEL

„O corectă prioritizare a obiectivelor de investiții”

– Domnule Sabin Bociu, faceți deja parte din „garda veche” a primarilor timișeni. Sunteți la un nou mandat. Ce ați lăsat în urmă, ce vă doriți în viitor pentru comuna Jebel?

– Dacă am fost reales pentru al patrulea mandat înseamnă că am lăsat ceva în urmă sau oamenii sunt mulțumiți, cu ce am realizat față de resursele financiare de care am dispus. Din cei doisprezece ani de mandat, opt am fost în Opoziție și nu am beneficiat de fonduri guvernamentale așa cum au beneficiat primarii coaliției de guvernământ. Printr-o corectă prioritizare a obiectivelor de investiții și printr-un bun management am reușit ca în cei 12 ani de mandat să realizăm următoarele obiective:

- Pietruirea și modernizarea drumurilor comunale
- Reabilitarea și modernizarea căminului cultural
- Realizarea și modernizarea rețelei de apă, construcția stației de apă și a instalațiilor de tratare și filtrare a apei
- Reabilitarea școlii generale (foto)
- Reabilitarea grădiniței precum și dotarea cu mobilier și amenajarea unui spațiu de joacă la grădiniță
- Organizarea sistemului centralizat de colectare a gunoiului menajer
- Dotarea gospodăriilor cu europubele
- Închiderea platformei de gunoi
- Lucrări de cadastru imobiliar intravilan și extravilan
- Realizarea unui PUZ (Plan Urbanistic Zonal) pentru construirea de locuințe,
- Dotări administrative locale: calculatoare, copiatoare etc.
- Lucrări de reabilitare și modernizare a sediului primăriei
- Amenajarea bazei sportive-teren sintetic cu nocturnă, teren fotbal, sala sport etc.
- Amenajarea de spații verzi-parcuri

În cei 4 ani de munda ce îi am în față, îmi doresc să finalizăm lucrarea *Modernizare, reconfigurare rețea apă potabilă și stație filtrare*, să asfaltăm toate străzile din comună, să realizăm un centru medical-dispensar cu 8 cabinete - pentru care există realizat proiectul și urmează licitația de încredințare a lucrării, să realizăm biroul de evidența populației-pentru care avem avizele necesare, să finalizăm proiectul integrat pe măsura 322 și să fina-

- Demararea programului de alei pietonale (trotuare): drumul Lieblingului; PECQ-CEC
  - Înlocuiri de poduri și podețe, precum și săparea unor rigole de scurgere și de preluare a apei pluviale
- De asemenea, am realizat următoarele proiecte din fonduri europene:
- Drum agricol-măsura 125; lungime 1,5 km, paralel cu E70, stadiucontract de finanțare semnat, licitație în curs de desfășurare
  - Proiect integrat-măsura 322 proiect eligibil, cuprinde: canalizare, stație epurare, creșă cu două grupe copii, 4,10 km drum asfaltat.
  - Câmp panouri fotovoltaice-în stadiu de proiect

lizăm complexul sportive care să includă și un ștrand.

– Care este relația D-voastră cu noul Consiliu Local?

– Relația mea cu Consiliul Local actual, este la fel de bună ca și cea cu cele anterioare. Dacă proiectele de hotărâri care se aduc în dezbateră ședințelor din Consiliul Local sunt transparente, legale și în interesul colectivității, totul decurge normal și nu ai nevoie de o majoritate politică.

– Cum vedeți apropierea nivelului de trai al cetățenilor din Jebel față de cel citadin?

– Nivelul de trai al cetățenilor din Jebel se apropie tot mai mult față de cel citadin, urmare modernizării localității prin dezvoltare și modernizarea iluminatului, alimentării cu apă potabilă a străzilor, a rețelei comerciale și de servicii, precum și prin atragerea investitorilor și crearea unor PUZ-uri pentru construcții de locuințe. Ne avantajează apropierea de municipiul Timișoara și gradul de ocupare a forței de muncă. În condițiile în care vom realiza obiectivele de investiții prezentate anterior, nivelul de trai al cetățenilor din Jebel va fi foarte apropiat de cel al cetățenilor Timișoarei.

– Care este aportul generației tinere în viața comunei?

– Generația tânără din comuna Jebel va avea un aport important în viața comunității în viitorul apropiat, în condițiile în care foarte mulți tineri au primit teren atât în baza Legii nr.15/2003, cât și în concesiune și și-au construit locuințe. Construcția masivă de locuințe ne dă garanția că populația Jebelului nu va îmbătrâni, iar tinerii înseamnă forță de muncă ocupată, înseamnă taxe și impozite la bugetul primăriei și înseamnă viață socială și cultural pentru localitatea noastră.

A consemnat Cornel TODOR

POWERLIFTING:

TIMIȘOARA ARE CAMPIONĂ NAȚIONALĂ PE ECHIPE

C.S. CAZA POWERLIFTING TIMIȘOARA a participat la Campionatul Național de Powerlifting Seniori, Bacău 2012 cu 7 sportivi și a obținut 24 de medalii: 11 de aur, 3 de argint și 10 de bronz! A mai obținut și titlul de Campionă națională pe echipe și pe cel de CAMPION ABSOLUT la masculin prin maestrul sportului Cazacu Sorin!

1. Meete C-tin cat.-83 kg: - 2 medalii de argint și 2 medalii de bronz

2. Cazacu Alexandru cat-93 kg:- 2 medalii de bronz (1 record național de copii la împins culcat cu 117,5 kg)

3. Negulici Ovidiu cat.-93 kg: - 2 medalii de bronz

4. Vaipan Bogdan cat.-105 kg: - 4 medalii de aur (3 recorduri

naționale - genuflexiuni 270 kg; îndreptări 285 kg și total 745 kg)

5. Berinde Dan cat.-105 kg: - 4 medalii de bronz

6. Cazacu Sorin cat.-120 kg: - 4 medalii de aur, Campion Absolut al competiției (3 recorduri naționale - împins culcat 250 kg, îndreptări 282,5 kg și total 892,5 kg record absolut)

7. Pastor Daniel cat.+120 kg (jandarm la gruparea mobilă): -3 medalii de aur și 1 medalie de argint.

Antrenorul echipei, Sorin Cazacu, este cel care pregătește săptămânal în sala de forță a clubului CAZA POWRLIFTING cunoscuta echipă de rugby RC Municipal MVT Timișoara, câștigătoare a Cupei României în anul 2012.

M.B.

CAMPIONII ANULUI 1972

Imediat după ultimul joc disputat acasă de rugbyștii de la RCM MVT Timișoara, meci care a consfințit disputarea uneia dintre cele două semifinale ale campionatului în manșă unică la Timișoara a fost rândul campionilor din 1972 să ofere un meci demonstrativ. În acest fel s-a marcat aniversarea a 40 de ani de la obținerea singurului titlu la rugby al Timișoarei.

Chiar dacă vremea a fost oarecum potrivnică, a plouat mărunț, în fața sutelor de spectatori prezenți în tribunele arenei „Gheorghe Rășcanu” din Ronaț cei 11 supraviețuitori ai echipei campioane de acum 40 de ani au făcut din nou spectacol. **Emanoil Ene, Octavian Vlad, Ewald Vollmann, Ion Iacob, Bebe Ceaușu, Marian Ghețu, Gheorghe Cădea, Iuliu Peter, Nicolae Duță, Bimbo Trailovici și Radu Malancu** s-au duelat în premieră cu mai tinerii lor colegi ai generației 1980, în frunte cu fostul antrenorul al RCM-ului

Alexandru Domocoș.

Înainte de partida s-au făcut multe poze de grup, membrii ai familiilor celor decedați primind câte un tricou din partea organizatorilor.

Sub privirile selecționarului echipei naționale a României, Hari Dumitraș, toți veteranii au încercat să arate că încă mai pot face un placaj ca la carte, un mol, pot înscrie un eseu sau o transformare. La finele partidei scorul a fost considerat ca fiind egal, că așa dă bine la un meci

amical. La finele partidei, reprezentantul FRR, Hari Dumitraș, i-a premiat pe campionii de altădată.

Evenimentul a continuat cu o acțiune caritabilă (tablourile caricaturistului Ștefan Popa Popa's aducând 3000 de euro în scopuri caritabile), o masă festivă, un concert Pasărea Colibri, prezentare auto, momente de magie, concursuri și decernări de diplome.

Ionuț ILIAȘ

Proiecte pentru rumânii/vlahii din Valea Timocului

Situația și viitorul rumânilor (cum se autodenumesc ei: a rumânilor, iar după denumirea folosită de sârbi: a vlahilor) din Valea Timocului a devenit, în ultima perioadă, un subiect politic din ce în ce mai intens dezbătut. Se fac tot mai multe materiale și analize legate de acest subiect chiar dacă ele sunt încă cu mult sub pragul de a constitui o problemă de maximă importanță pentru țara mamă, România. Schimbarea încetă, dar – spunem noi – sigură a situației a trecut într-o nouă fază cu înălțarea, la Malainița, de către preotul **Bojan Alexandrovici** a primei biserici ortodoxe române din Valea Timocului. Fapta sa l-a propulsat pe acest paroh tânăr în fruntea luptei identitare a rumânilor din Valea Timocului, și putem spera că această deschidere de drumuri va fi urmată de alți pași extrem de importanți pentru orice comunitate etnică.

În căutările noastre pe internet și în discuții responsabile cu oameni dedicați cauzei acestei comunități nu am găsit abordări și tematizări privind viața asociativă a acestui grup, un element extrem de important pentru orice comunitate. Se cunoaște că societatea civilă, structurile asociative reprezintă un agent social definitoriu, pot genera și controla procese de modernizare, democratizare, evoluție și dezvoltare instituțională. Existența, deci, a unor structuri asociative este de maximă importanță pentru orice comunitate etnică-locală.

În acest context a avut loc deplasarea echipei **Fundației Diaspora** din Timișoara la Negotin, Serbia. În pregătirea și derularea acestei deplasări în Valea Timocului am apelat la jurnalistul **Dinu Barbu**, un bun cunoscător al situației rumânilor timoceneni, care a dedicat situației confrăților de la sud de Dunăre mai multe reportaje și o carte, "Călătorie în Țara Rumânilor", demnă de interesul celor care abordează tema noastră.

În biroul reprezentantului local al Comitetului Helsinki pt. Drepturile Omului, la invitația d-lui **Dușan Părvulovici**, președintele Comitetului local pentru Drepturile Omului, a avut loc un workshop cu participarea unor reprezentanți de seamă a rumurilor, și anume: **Slavisa Nestorović, Stahimir Nestorović, Dragisa Davidović, Milița Nešići, Dușan Părvulovici**.

În prima parte a întâlnirii s-au făcut prezentări și analize privind situația actuală a comunității române de aici și privind cele mai importante demersuri ce ar trebui întreprinse într-un viitor apropiat. S-au făcut observații și propuneri pertinente privind procesele identitare privind rumânii din Timoc, un – poate singurul – grup etnic din Europa fără școală în limba sa maternă. Fără școală, fără cunoașterea alfabetului limbii proprii menținerea și promovarea valorilor culturale proprii este extrem de grea, aproape imposibilă. Spunem aproape, deoarece acești rumâni nu au renunțat la limba părinților lor, în condițiile în care autoritățile sârbești au închis, după primul război mondial, toate școlile lor în limba română, astfel de un secol valorile și tradiția lor specifică se transmite într-o lume globală dominată de internet, de la o generație la alta, pe cale orală.

Situația comunității este extrem de grea chiar dacă există, un

Consiliu Național al Vlahilor din Serbia, independent de cel al rumânilor din Voivodina. Alegerile pentru aceste structuri de reprezentare și de politici culturale ale diferitelor grupuri minoritare se fac direct, candidații sunt promovați pe listele unor organizații

respectiv partide politice. Au putut participa la alegeri și partide politice din parlamentul de la Belgrad, care nu au nici o legătură directă cu comunitatea vlahă, cu candidați care, în majoritatea cazurilor sunt exponenți ai politicii de partid și nu a intereselor comunității rumânilor vlahi. Astfel, dintre cei 21 de membri ai Consiliului, doar 7 sunt reprezentanți adevărați ai acestui grup etnic, iar **Radișa Dragoievici**, președintele consiliului declară în public (în februarie 2012) că vlahii nu sunt rumâni.

La workshop-ul organizat la Negotin au fost abordate teme concrete și de principiu, deopotrivă. Dl. Dușan Părvulovici consideră a mare problemă în abordarea și demararea oricărei politici privind rumânii-vlahii lipsa unei strategii generale. Nici instituțiile responsabile din România, nici comunitatea locală nu au reușit realizarea unui astfel de document programatic, de interes major. Există un paradox legat de lipsa școlii în limba maternă: cu cuvintele unui participant la workshop (**Dragisa Davidovic**) poate fi denumit paradox identitar. Vlahii se simt rumâni, dar expresia lor culturală este legată de limba sârbă. Acest paradox conduce la situații extrem de dificile, când identitatea unui vlah poate fi pusă sub semnul întrebării de un confrate sârb pe baze lingvistice. Deci este de maximă importanță problema școlii, organizarea – sub forma unor școli de duminică, pe lângă biserică, orice structură posibilă – a unor școli de limbă și cultură maternă. Nu există presă în limba română, se simte lipsa unor emisiuni radio și de televiziune în limba română. Posturile din Timișoara, Reșița, Craiova – cele mai apropiate – nu acoperă această zonă.

Doamna învățătoare **Milița Nešići** a adus din vizitele sale din România multe cărți despre cultura și civilizația rumânilor, cărți pe care le poate citi și înțelege doar cu ajutorul unor dicționare rumâno-sârbe. Au fost abordate în discuții și diferențele privind interpretarea unor evenimente istorice de către istoriografi și istorici sârbi respectiv rumâni. Comunitatea locală, lipsită de o elită

culturală școlită în limba română, nu poate răspunde eficient la astfel de denaturări ale unor procese și situații.

Ca și problemă punctuală a fost semnalat un caz, cel al unui fiu al doctorului **Slavisa Nestorovic**, care ar fi dorit să se înscrie la o facultate de medicină din România, la București (urmând exemplul tatălui său) – și nu a fost admis. Întreaga familie este extrem de grav afectată de această situație.

În a doua parte a dezbaterilor echipa **Fundației Diaspora** a venit cu propuneri concrete care ar putea fi în ajutorul comunității locale de vlahi. Am prezentat următoarele propuneri:

– Realizarea unui radio pe internet. Fundația are așa ceva, costurile sunt relativ mici, și în epoca calculatoarelor pot avea o mare penetrație în public. Oferim consultanța în realizarea unui astfel de radio.

– Pregătirea unor tineri pentru activitatea de ONG. Organizațiile neguvernamentale preiau extrem de multe sarcini publice în lumea democratică, deci existența unor tineri pregătiți în ong-istică poate fi de mare ajutor. Oferim un stagiul de pregătire pentru 2 tineri vlahi la sediul fundației, cu preluarea cheltuielilor.

– Ajutăm la înființarea unor noi asociații, necesare pentru organizarea diferitelor acțiuni culturale.

– Oferim expertiza noastră în a scrie proiecte de anvergură, care să aducă bani din diferite programe europene pentru această comunitate.

– Propunem organizarea unor tabere de vară pentru copii vlahi, și ne asumăm organizarea unei astfel de tabere, dacă localnicii agreează această propunere.

Considerăm de maximă importanță realizarea unei cercetări sociologice pentru fundamentarea strategiei culturale pentru comunitatea vlaho-română din Serbia. Fundația Diaspora va promova această idee la diferite instituții politice – înainte de toate la nivelul CJ Timiș – pentru a găsi forma și formula adecuată pentru realizarea strategiei.

Conf. univ. dr. Bodó BARNA

NECAZURI PENTRU ROMÂNII DIN TIMOCUL BULGĂRESC

Ziaristul Marius Florian de la publicația online *Opinia Socială* atrage atenția asupra situației rumânilor /vlahilor din Timocul bulgăresc. Este citat în acest context **dr. Ivo Georgiev** (foto) președintele **Uniunea Etnicilor Rumâni-AVE din Vidin**. Vlah sau rumân, același popor. Dar, în Bulgaria sunt create asociații de vlahi, care spun că ei nu sunt rumâni, căci vlahii sunt alt popor și

de aici începe și toată prostia cu terminologia asta. De exemplu, mâine (n.r. 1 sept. 2012), vlahii au organizat

un festival al... vlahilor și au invitat și alți asemenea vlahi la festival, din Serbia, din Bulgaria, nu și rumâni. Deci, statul bulgar are tot interesul să nu recunoască faptul că vlahii sunt, de fapt, rumâni. Asta reflectă asupra populației foarte puternic. **Cei care se recunosc rumâni, sunt priviți cu ochi răi.** În Bulgaria nu există minorități. Sunt grupuri etnice, după Constituție. Dar rumânii, ca grup etnic, nu există. Există doar... vlahii. Iar vlahul nu este rumân, după legislație. Doar în zona Vidin, sunt vreo 32 de sate. Deși s-a plecat mult și în străinătate, în Bulgaria sunt, aproximativ, 100.000 de rumâni. După ultimul recensământ, s-au constatat... 70 de rumâni în Bulgaria întregă. Și nu e adevărat, pentru că, numai eu în calculatorul personal am 360 de persoane înscrise, care se recunosc rumâni. Statul bulgar lucrează puternic cu populația. În cele 32 de sate locuitorii nu vor să recunoască faptul că sunt rumâni. **Lumea e speriată.** Este un dezastru în Bulgaria în ceea

ce privește identitatea corectă."

Recent, la Vidin, sediul **Uniunea Etnicilor Rumâni-AVE a fost devastat. Mai precis, conform doctorului Ivo Georgiev, au fost date jos tablele cu inscripțiile sediului AVE, cu sprijinul autorităților locale.** Oamenii primarului Ghergov au venit, au intrat în sediu, au scos afară ce le-a picat în mână și au spus clar că reprezentanții rumânilor nu au ce căuta acolo și că **nu sunt bineveniți nici în zonă.** "Am 25.000 de volume de cărți în bibliotecă și, în acest context, în orice moment pot fi distruse. Acest ultim eveniment este pentru prima dată violent, dar alte incidente sunt destul de dese. Ne confruntăm cu atacuri prin presă: **pentru bulgari, rumânii sunt țigani, mămăligari ș.a.m.d.**"

Președintele AVE consideră că în urma acestui ultim eveniment trebuie tras un semnal de alarmă: "Poate la Uniunea Europeană, Drepturile Omului, doar că, în Constituția Bulgariei, se spune că legea garantează

În nordul Bulgariei există două comunități românești, care se diferențiază etnografic. Rumânii timoceneni trăiesc în regiunea dintre Vidin și Timoc, în zona bulgărească și sunt localizați compact în 31 de sate, în orașul Bregova (unde sunt în procent de 90), punctul de graniță cu Serbia, în cartierul Cumbair, reprezentând 7% din populația orașului Vidin (numit de rumâni Dii). De la Lom către Silistra, în regiunile Montana, Vrața, Plevna, Lovech, Veliko Târnovo, Ruse și Silistra, cu precădere în Vrața, Plevna și Veliko Târnovo, se află aproape 70 de sate locuite de populație de origine română, în proporții diferite (de la 10 % la 80 %). În prezent, în Bulgaria nu există învățământ primar și secundar și nici emisiuni tv sau radio în limba română. Conform estimărilor asociațiilor românești, comunitatea românească din Bulgaria numără aproximativ 150.000 de persoane. Cu toate acestea, statul bulgar nu-i recunoște ca minoritate națională, de aceea nu au voie să învețe limba română în școli de stat sau să asculte slujba religioasă în limba română și nu sunt reprezentați în Parlament. Rumânii din Timocul bulgăresc pot învăța limba română doar în școlile particulare sau în particular. Deși statul rumân a încheiat cu statul bulgar un tratat bilateral, prin care cele două state se angajează să sprijine învățământul în limba minorităților, adică cel bulgar din România, cel rumân din Bulgaria, autoritățile bulgare, nerecunoscându-i pe rumâni, nu le acordă drepturile convenite.

ză drepturile personale ale omului și nu drepturile de grup. Noi dacă cerem drepturi, o facem în interesul unui grup etnic. Iar bulgarii vor spune că ei recunosc fiecăruia drepturile personale, dar nu de grup. Asta înseamnă că nu avem dreptul la școală, de exemplu. Toată harababura asta

s-a perpetuat. Partea proastă este că criza politică din România se reflectă foarte puternic asupra noastră, pentru că, astfel, bulgarii văd România ca o țară neputincioasă să-și apere fiii săi și își bat joc de noi aici."

D.B.

DAN BEN-ELIEZER PROPUNE FERMIERILOR TIMIȘENI TEHNOLOGII AVANSATE

Israelul a fost recunoscut pe plan internațional de-a lungul anilor, în special, pentru realizările sale extraordinare în agricultură și agrotehnologie irigare, energie solară și în multe industrii hi-tech.

Bazat pe un sector de cercetare și dezvoltare foarte puternic, chiar și în industriile tradiționale, Israelul de azi nu este doar țara unde curge lapte și miere, dar, de asemenea, este un teren propice dezvoltării hi-tech, inclusiv al domeniului software, comunicații, biotehnologie, produse farmaceutice și nano-tehnologie.

Județul Timiș ar putea beneficia din experiența Israelului în domenii precum agricultura, tehnologia apei, IT, medical, energie alternativă (mai ales solară), securitate. Aceasta a fost concluzia vizitei pe care Excelența Sa Dan Ben-Eliezer, ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Israelului în România, a efectuat-o la Consiliul Județean Timiș în data de 19 septembrie a acestui an.

Ambasadorul Israelului în România a lansat cu această ocazie o invitație oamenilor de afaceri din județul Timiș

să viziteze țara sa pentru a vedea la fața locului ce tehnologii ar putea fi folosite

în România. Mai ales o suită de expoziții tematice, ca de exemplu: AGRITECH (expoziție bianuală de agricultură - în luna mai a acestui an a avut loc ultima ediție). El a precizat că deși mare parte a statului Israel este acoperită de deșert, statul pe care îl reprezintă în România este lider în domenii precum agricultura și tehnologia apei și conduce în domenii precum IT sau medical. „Am discutat posibilitatea unor vizite mutuale. Ar fi de folos ca reprezentanți ai mediului de afaceri să viziteze Israelul ca să vadă ce tehnologii ar fi relevante pentru dezvoltarea județului Timiș”, a spus Excelența Sa Dan Ben-Eliezer.

Agneta KARDOS
Foto: Liviu GORDEA

PARTENERIAT C.J. TIMIȘ-C.G. RHÔNE

Președintele Consiliului Județean Timiș, Titu Bojin, și vicepreședintele instituției, Marian Vasile, au primit în 18 septembrie vizita unei delegații franceze reprezentând Consiliul General Rhone. Oaspeții au fost cei doi vicepreședinți, Olivier Desmules și Alain Jeannot și directorul și directorul adjunct ai Direcției pentru Protecția Copilului din Rhone, Danielle Chuzeville și Isabelle Dorliat.

Între Consiliul Județean Timiș și Consiliul General Rhone există semnat un protocol de colaborare încă din 1997, care a fost reînnoit în 2004 și ulterior în 2009. Tematica acestei întrevederi a constituit-o tocmai această convenție de parteneriat, care are mai multe axe, dintre care principale sunt domeniul social, cultural și educațional. În acest context, președintele Titu Bojin a subliniat

dorința de continuare a relațiilor de parteneriat: „Sunt convins că putem continua aceste relații benefice ambelor comunități pe care le reprezentăm. Sper totodată că vom putea întări și dezvolta activitățile desfășurate în comun până în prezent”, a spus Titu Bojin.

Au fost trecute în revistă principalele acțiuni realizate în Timiș datorită acestei cooperări, și anume: casa pentru copii de la Recaș; cele două case care au fost construite și cu fonduri franceze la Lugoj, destinate tinerilor peste 18 ani, care sunt nevoiți să părăsească sistemul tradițional de protecție socială; favorizarea schimburilor economice; schimburile culturale și educaționale. S-a stabilit, de asemenea, oportunitatea reînnoirii până în 2015 a parteneriatului care ar urma să expire până la finalul acestui an. În acest sens, în perioada următoare va fi realizată o evaluare a acțiunilor derulate până în prezent și stabilirea priorităților pentru viitor. Președintele Titu Bojin și vicepreședintele Marian Vasile le-a fost lansată invitația de a efectua o vizită la Lyon, care ar urma să aibă loc la începutul anului 2013.

Delegația din Franța a sosit în Timiș în data de 16 septembrie, în programul oficialilor francezi au fost incluse vizite la centrele de copii de la Recaș și Lugoj, la sediul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, la Liceul Brediceanu din Lugoj, Liceul Sportiv Banatul din Timișoara și la Centrul Cultural Francez din Timișoara.

Jana LAVRITS

„Relațiile dintre Franța și România sunt excelente”

Ambasadorul Franței în România, Excelența Sa Philippe Gustin, s-a aflat la Timișoara joi, 27 septembrie 2012. Excelența sa a avut o întâlnire la Palatul Administrativ cu Titu Bojin, președintele C.J. Timiș.

La întâlnire au mai luat parte Dan Bedros, consulul onorific al Franței la Timișoara, Philippe Garcia, directorul misiunii economice UBI-FRANCE, Stanislas Pierret, consilier de cooperare și acțiune culturală și director al Institutului Francez din România, Thierry Sete, directorul Institutului Francez din Timișoara și Xavier Marrette, stagiar Sciences Politiques la Ambasada Franței.

Excelența Sa Philippe Gustin este la a doua vizită în Timișoara, de la preluarea funcției în urmă cu 7 luni. „Relațiile dintre Franța și România sunt excelente și datează de mult timp. S-au materializat și în domeniul economic datorită prezenței în România a întreprinderilor franceze care, în ciuda crizei economice nu au plecat de aici”, a precizat Philippe Gustin. La rândul său, președintele CJ Timiș a subliniat oportunitatea întăririi relațiilor

culturale, educaționale și economice, spre beneficiul ambelor părți.

Un alt subiect dezbătut de cei doi a fost situația spațiului în care funcționează Institutul Francez din Timișoara, care se află în prezent în proces de retrocedare. În acest context, Titu Bojin l-a asigurat pe domnul ambasador de disponibilitatea sa de a găsi, împreună cu primarul Timișoarei, o soluție pentru ca acest institut să funcționeze în continuare în capitala Banatului.

Pe lângă întâlnirile cu oficialitățile județene timișene, ambasadorul Franței la București a participat la Timișoara la o ceremonie specială: a decorat unsprezece personalități cu înalte ordine ale statului francez. Printre cei onorați s-a numărat și Maria-Adriana Hausvater, regizor și director al Teatrului Național din Timișoara, care a fost numită Cavaler al Ordinului «Arts et Lettres». Ceremonia de decorare a avea loc la Institutul Francez din Timișoara.

J.L.

Ambasadorul Germaniei mizează pe cercetare

Aflat la Timișoara, Excelența Sa Andreas Von Mettenheim, ambasadorul Republicii Federale Germania în România, s-a întâlnit marți, 25 septembrie 2012 la Palatul Administrativ cu Titu Bojin, președintele Consiliului Județean Timiș. Diplomatul german a declarat cu acest prilej că investitorii din țara sa doresc o dezvoltare a colaborării dintre oamenii de afaceri români și germani, îndeosebi în domeniul cercetării: „Partenerii români ar trebui să se străduiască mai mult să atragă investiții care să nu fie o prelungire a celor existente, a unei forțe de muncă ieftine, ci să mizeze pe o

s sofisticare, pe ceva ce presupune un nivel mai ridicat de cunoștințe. Să se treacă de la automotive, de exemplu, la cercetare.

Președintele C.J. Timiș Titu Bojin a precizat cu prilejul vizitei înaltului diplomat german că își dorește ca în județul Timiș, în vestul țării, să se intensifice relațiile cu partenerii din Germania.

Excelența Sa Andreas von Mettenheim, a oferit în cursul aceleiași zile Ordinului de Merit al Republicii Federale Germania, Crucea de Merit Clasa I, domnului prof. univ. dr. ing. Radu Băncilă de la Universitatea „Politehnica” din Timișoara, iar seara, Excelența sa a vizionat

la Teatrul German de Stat piesa de teatru „Shaking Shakespeare” (o pastorală tragicomico-istorică”, prelucrare de Lia Bugnar după William Shakespeare, în regia lui Radu-Alexandru Nica).

C.T.

Ecotur pe Mureșul inferior

În cursul verii a acestui an a avut loc inaugurarea traseelor turistice realizate în cadrul proiectului intitulat „Ecoturul Mureșului inferior între Periam Port și Makó”, ID Huro/0901/268/2.1.3. finanțat prin Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România 2007-2013, și implementat de către Primăria Orașului Makó, în calitate de partener lider, în parteneriat cu Primăria Comunei Periam.

În cadrul proiectului au fost marcate trasee tematice pentru biciclete, drumeții și pe apă, de-a lungul Mureșului, între localitățile Periam din România și Makó din Ungaria. Încadrându-se în obiectivul general al Programului, de a apropia actorii economici, persoane și comunități cu scopul de a exploata mai eficient oportunitățile oferite de dezvoltarea comună a zonei de frontieră, proiectul a avut ca scop realizarea unui obiectiv eco-turistic important pentru zona de

graniță româno-maghiară, de-a lungul unei porțiuni a râului Mureș între cele două localități beneficiare, care prin specificul său să contribuie nu numai la protejerea mediului, ci și la dezvoltarea interesului practicării sportului în mijlocul naturii, depășind granițele fizice și culturale. Prin intermediul traseelor astfel create monumentele naturale, culturale și istorice ale regiunii vor fi mai bine cunoscute de către turiști de toate vârstele.

Traseele pe uscat, de-a lungul digurilor de protecție împotriva inundațiilor, oferă amatorilor de turism cu bicicleta sau pe jos, posibilitatea observării și studierii faunei locale (peste 200 de specii de păsări, marea lor majoritate protejate: acvila țipătoare mică, dumbrăveanca, rața cărăutoare mică, barza neagră, stârcul cenușiu, egreta mică, lăstunul de mal, ciocârlița, codalb, sturzul cântător etc., cerbul, mistrețul, iepurele de câmp,

reptile, etc.), cât și a florei spontane cu peste 1000 de specii și subspecii lemnoase și ierboase.

Pentru traseele pe uscat sunt asigurate biciclete pentru adulți și copii și echipament de protecție corespunzător.

În cazul turelor de mai multe zile se asigură corturi care se pot monta în zonele plane aflate pe traseul dintre Periam Port și Makó.

Traseele acvatice se parcurg cu canoe, având ca punct de plecare zona de agrement Periam Port, județul Timiș, cel mai îndepărtat punct al traseului fiind Makó, Ungaria. De-a lungul traseului se pot observa malurile neatinsse, insulele declarate rezervații naturale și plajele de nisip, precum și flora și fauna specifică apelor curgătoare.

În cadrul proiectului au fost achiziționate echipamentele care vor deservi traseele ecoturistice. Astfel, pentru traseul acvatic au fost

achiziționate 8 canoe a câte 4 locuri fiecare, cu accesorii și echipament de transport, depozitare și siguranță.

Traseul pe uscat, care urmărește coama digului de protecție a râului Mureș cu traversarea acestuia cu bacul din Igrăș și continuarea traseului până la vama Nădlac, finalizându-se la Makó, se poate realiza cu cele 30 de biciclete (20 pentru adulți și 10 pentru copii) complet utilitate cu accesorii și echipament de siguranță, sau pe jos, pentru iubitorii de drumeții.

Cele două tipuri de trasee se vor putea parcurge în ture organizate de 1 sau 2 zile, în funcție de gradul de dificultate. În cadrul turelor de 2 zile, pentru înnoptare se vor putea utiliza cele 11 corturi cu 3 locuri care au fost achiziționate în cadrul proiectului.

M.C.